

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MAROT SANDOR

MEGJEGYZÉSEK

*

Ha én előbb tudtam volna, hogy az újságírók a város tanácsát kérik meg, hogy a magyar újságírók kongresszusa akalmával tetteztet azon, lebeszéltem volna őket erre a lépésre. Nem mintha az újságírók nem remélnék meg, de valahogy nem pásszolozunk, hogy közpénzből vendégeljük meg magunkat és barátainkat, mikor mi éppen ket ostorozzuk a közpénzek pocskékolását ügyelmébe ajánljuk a város vezetőségének, hogy a takaró, amit a polgárok adójából felejtettek, igen rövid és próbáljon kicsit több húzózkodni. Most azonban mégis tünk az újságírók lépésének, mert a tanács a bankert rendezését megtagadta. A takaró, ami a sajtót érte, mégér annyit, annyi haszna ebből a visszautasításból a város teherviselő publikumára hárul. Mert tünk nem vitás, hogy a tanács azért reáta az újságírókat, mivel éppen most, a naptól kezdve megszaktja a bankett-dézek rendszerét. Okosan tette. A múltban fejcsóválva láttuk, hogy bárle gyülekezés, kongresszus, találkozó, áfiaságos vizit történt Nagyváradon: a város vendégelte meg őket. Olyan volt ez a város, mint a mesebeli kacsalábon forgó tely, ahová a vándor betévedt, mindenütt nyitállal terített asztal fogadta. A geológusok, a balneológusok, a filológusok, a poétusok, aheiyett, hogy mindegyik megette volna a maga vacsoráját, miután túmányos, vagy szervezeti problémáikat megbeszélték, a város adóizetóinek neheze kiverejtkezett pénzén költöttek el dús homáik. Nem mondjuk mi azt, hogy a város vezetőségének nem kell vendégzsereztet tanusitania az ország különböző réteiből idesereglett honitarsainkkal szemben, de viszont a vendéglátásból sportot inni, az eszem-izomat rendszerré tenni, a vendéglői számlákra egy évben tizezreket utalni, egy kicsit sok a jóból. Mondjuk: volt ez eddig, de hála a jó istennek, most már ez véget fog érni. A városi tanács a magyar újságírók hasonló kérelmének elegendyével új korszakot nyitott meg és a közmenzen rendezett pezsgős vacsorák és dínam-dánomok sorompóját leeresztette. Az önmillik el sem képzelhető, hogy a tanács tyszerre azért tilt volna fel a takarékosadás táltosára, mert magyar újságírókról lt szó, hiszen olyan botor gondolkozásu m lehet senki, hogy indokoltnak tartsa az tyvédek kongresszusán a jassi-i, vagy a brudzsai fiskális megvendégelését, a balogológusok kongresszusán a techirgioli fűrgondnok úr bőséges ellátását e város magyar polgárainak pénzéből, ellenben teljesen éltatlannak és összeférhetetlennek találja, hogy a magyar újságírók egy pohár rizlinget tsenek a magyar közönség fillérjeiből. Mondjuk: ez el sem képzelhető és így megvugvással és örömmel vesszük a tanács zárkózását és boldogan jegyezzük fel a bankettek korának lezárását, amelyet eddig ába követeltünk.

Azt a hasonlatot pedig, hogy a város vezetősége a takarékoskodás táltosára ült el nem ok nélkül használtuk. A táltos gyorsan repül és valóban a tanács urait olyan száguldva vitte magával, hogy az egész kongresszuson szintüket sem láttuk. Ezt is az ökonomikus beosztásnak tulajdonítjuk, ez is kétségkívül költségkímélés szempontjából aórtént. Arra is gondolhatna az avatatlan halandó, hogy talán félénkség tartotta vissza a polgármestert és a tanács tagjait, hogy tudomásul vegyék a magyar újságírók ártatlan tanácskozását, attól féltek, hogy a kisebbség-barátság gyanújába esnek és ma olyan idöket élünk, amikor a légy is árt s pozícióikban az emberek könnyen megingatnak. De viszont, ha látjuk, hogy a kisebbségi újságírók színielőadásán ott ült a pretektus, hogy a kongresszuson jelen volt mindvégig az államtitkár, a helyőrségi parancsnok és vezérkari főnöke, a térparancsnok, hogy a színielőadást végig nézte és a kongresszust jelenlétével megtisztelte, sőt a banketten is vendégképpen megjelent — és nem ellenőrzés céljából — a sziguranca vezérfelügyelője, akkor bajos feltételezni, hogy a polgármestert és tanácsot a félelem tartotta távol a kongresszustól. Az sem valószínű, hogy politikai szímatból kerültek el az urak bennünket, mert — aki egy kicsit

élesebb görcsővel vizsgálja a politikai firmamentumot — az úgy érezheti, hogy a kisebbségek mintha némileg divatba jöttek volna és nem hiszünk olyan csekély politikai érzéket a tanács felől, hogy ne tudna gyorsan olyan irányban orientálódni, amely számára a legkedvezőbb és hogy a politikában olyan karakán következetességet vallana, amely a hangulaváltozások mosolvát nem érzi meg és gerinctét akkor is egyenesen tartja, amikor meg kellene hajlítani. Nincs tehát egyéb hátra, minthogy itt is tisztára az újonnan felébredt takarékosági szellemet ismerjük fel, amely sem időt, de még a tanács tagjainak vendéglői számláját sem akarja pazarolni olyan felesleges, meddő és illuzórius demonstrációra, mint a kisebbségi újságírókkal szemben érzett szimpátia. Emelem poharamat Nagyvárad város lakosságára, amelyre az új városi gazdálkodás győgyörű korszaka virradt, amelyben kevesebb adót kell fizetnie, mert kevesebb pénz fognak az ő bőrére ezentul költeni és emelem poharamat Nagyvárad város vezetőségére, amely végre szakított a múlttal és megmutatja nekünk a deris, ragyogó, csodálatos jövőt.

Az újságírók a cenzura és a kivételes sajtóintézkedések ellen

A kisebbségi újságírók vasárnapi országos kongresszusán Tábery Géza tartott előadást a cenzura és a kivételes sajtó-intézkedések ügyében. Előadásából a következőket közöljük:

Tekintsük azt, hogy a kivételes intézkedések a gyakorlatban államérelket szolgálnak-e, vagy csak privát érdekeket és egyes hatalmi csoportok érdekeit? Általános az a tapasztalat, hogy generális kérdések kritizálásában úgy a cenzura, mint a hatóságok sokkal toleránsabban velünk szemben, mint olyan esetekben, a mikor speciális hatóságok visszaéléseit, vagy egyes románokat támadunk. Az erdélyi kisebbségi sajtóra nem az veszedelmes, ha a román rendőrséget, a román tanügyi politikát, vagy az ország külpolitikáját kritizáljuk. Ellenben veszedelmes az és rögtön nyakiig bájba kerülünk, ha személye szerint, mondjuk egy rendőrkommisziárt, vagy egy tanügyi inspektort merünk megkritizálni. Az irredenta méltatlan vádjá csodálatos képpen nem is akkor ér bennünket, ha lapjainkban szerintünk károsnak ítélt országos politika csinálással szemben foglalunk állást, hanem akkor, ha megmerjük írni, hogy X. Y. pénzügyigazgatót lopás miatt letartóztatták.

Legjellemzőbb azonban a Szamos esete. A Szamos ellen egy Tutamkamen riportert indítottak eljárást s szüntették be csaknem a lapot. Mert ez a jó szatmári napilap átvett valamit külföldi lapból egy tudósítást az ötezer évvel ezelőtt elhalt Fáraórol s elég könnyelmű volt a tudósításban benne hagyni ezt a sifirletit: „Itt nyugszik Ofelsége Tutankamen”. A hatóságok azon a címen indítottak eljárást a Szamos ellen, hogy a felséges elnevezés ebben az esetben tendenciózus és sértő.

Kérdem uraim, mi az érdeke Romániának? Az-e, hogy három soros kinevezési hírek milyen sorrendben jelennek meg a kisebbségi lapok hasábjain? Az-e, hogy bennmarad-e egy lapban, vagy pedig kimarad belőle a grófi címzés? Az-e, hogy letűnt egyiptomi Fáraóknak neve mellé minden tendenciától mentesen oda-biggyeszti-e az újságíró a felséges jelzőt, vagy pedig az, hogy a román gondolkodásmódnak olyan kompromittálói, akiknek agyában ilyen primitív, agyafurtt és rosszindulatu föltételezések megfordulnak a nemzetiség béke és konszolidáció jegyében egyszerűségekre letűnjenek a közszereplés szinteréről. Letűnjenek, amint hogy Európán ezt az intézményt már csaknem minden állam lefejtette önmagáról.

De tegyük fel, hogy Romániának ma még tényleg az az érdeke, hogy egyes városokban korrupció ápoló intézmények a kisebbség provokáló intézményeket tenyesszen. Ebben az esetben is nem fölösleges-e a idepazarolt energia. Azokba a városokba, ahol ma is cenzura benítja a véleménynyilvánítás szabadságát, szabadon járnak be azok a lapok, amelyek viszonylag megközelítőleg a valót megírattják. Nagyváradon, Aradon, Szatmáron, nem lehet ugyan megírni a nagyváradiakat, aradiakat, szatmáriakat érdeklő eseményeket, de ennek az úgynevezett határfőzóna városoknak a füle és szeme még

sincs bezárva akkor, amikor a bukaresti lapok fenntartás nélkül, a belsőbb erdélyi lapok pedig kényszerített szordinóval ugys megírják az itt történt eseményeket és ezek a lapok szabadon bejárnak a határázónán.

A cenzurának ma Romániában többé semmi indoka nincs, gyakorlati alkalmazása pedig oda csökevényesedett, hogy az egész intézmény idejét mult és sutbavaló. Ránk kisebbségi újságírókra nézve szerencsétlenség, de Romániára nézve sem hiszélő.

Javasolom, hogy fogadjuk el a következő határozati javaslatot:

Az Erdélyi és Bánati Népikisebbségi Újságírók Nagyváradon 1925. december 6-án megtartott kongresszusa kimondja, hogy a legenergikussabban követeli a cenzura eltörlését és a sajtóra vonatkozó összes kivételes rendelkezések visszavonását. Ezt a követelést alátámasztja a kongresszus a bukaresti legfőbb Semmitűzők 1925. év szeptemberében hozott egyik elvi döntésével, amely kimondotta, hogy törvénytelen

az ostromállapotról szóló rendeletnek az a része, amely a sajtóügyleket kivonja az alkotmány szerinti esküdtisékek hatásköréből. Követeli a kisebbségi újságírók kongresszusa, hogy sajtóügylekben ítélti egyedül a bíróságoknak legyen joga.

E határozatát adja át az újságíróknak egy küldöttsége a miniszterelnöknek, a belügyminiszternek, az igazságügyi és kisebbségügyi miniszternek, a bukaresti Sajtószindikátusnak és az összes bukaresti lapok szerkesztőségének azzal, hogy követeléseinket a kormánytól megértetni s vele elfogadtatni igyekezzenek.

Felkéri a kongresszus a jelenlévő Ionescu államtitkár urat is, hogy értesse meg az általa képviselt kormányhatóságokkal, hogy a cenzura megszüntetése és a kivételes sajtóintézkedések visszavonása többé az országra nem vesztélyt jelent, hanem ellenkezőleg, az itt élő népek kienegesztelődésének és békejének betetőzését.

A javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta.

A munkaügyi miniszter rendeletei a munkaszünetről

A nagyváradai munkaügyi inspektorátushoz tegnap több nagyfontosságú rendelet érkezett, amelyeket az alábbiakban ismertettünk.

A karácsonyi ünnepek alatt, december 25-én (pénteken), 26-án (szombaton) teljes és szigorított munkaszünet lesz. A munkaszüneti törvény szerint karácsony harmadnapján, vasárnap, december 27-én, déli 12 óráig semmiféle munkaszüneti korlátozás nincs.

A pékek kérték, hogy engedélyezze a munkaügyi miniszterium vasárnap éjszaka a munkát az üzemeikben. A miniszter elutasította a pékek kérését azzal az indoklással, hogy a munkaszüneti törvény utasításaitól nem áll módjukban eltérni.

A droguisták országos szövetsége kér-

vényben fordult a munkaügyi miniszteriumhoz, hogy engedélyezze üzleteik részére az esti nyolc órai zárórát. A miniszter teljesítette a droguisták kérését.

Az „Universul” intervenciójára a miniszter megengedi, hogy a hírlapárúsító kioszkok vasárnap és minden ünnepnapon délután hat óráig árúsihatnak hírlapokat, de csak hírlapokat.

A munkaügyi miniszter elrendelte, hogy a falusi korcsmák vasárnap és ünnepnapokon egész nap zárva tartandók.

A munkaügyi felügyelőség megküldte a rendeleteket végrehajtás céljából a rendőrprefektúrának és a megyei prefektúrának.

Ionescu államtitkár a királyhágómelléki református püspökségről

Egyes lapok azt írják a napokban, hogy Lepadatu kultuszminiszter már belenyugodott a királyhágómelléki református püspökség felállításába és abba, hogy Sulvok István legyen a püspök. Ezt Nagyvárad magyar társadalma a legnagyobb örömmel fogadta.

A református püspökség felállítására feltétlenül szükség van, ezt a jogot elvenni nem lehet és nem lehet többé azt az igazságot sem megdönteni, hogy a biharmegyei, szatmári és a bánati református magyarság Sulvok püspökben összpontosul. Ugy látszik azonban, hogy az ígért nem fedi a valóságot, mert Ionescu államtitkár tegnap munkatársunk előtt az erdélyi hírekkel teljesen elteltenél nyilatkozatot tett.

Alkalmunk volt tegnap Ionescu Péter államtitkárral, aki az újságírókongresszus kormánybiztosaként jelen meg Nagyváradon, erről a kérdésről beszélni. Az államtitkár megcáfolta a lapok közleményeit.

— A kérdés másként áll, — mondta az államtitkár — s a miniszter úgy, ahogy ma van a helyzet, nem is gondol a püspök elismerésére. Itt egy lényeges előfeltétel hiányzik, a püspökség részére nincs egyházközséget megszervező. Pedig ez a legelső, az egyházközséget megszervezése, mint *sine qua non* s amikor ez megvan s a kormánynak beterjesztették, lehet a püspököt megválasztani. Nincs egyházközség, mióta ezek az egyházak elszakadtak a debreceni református püspökségtől, ezért kívánatos, ha akarják, az egyházközséget itt megalakítani. A püspök megválasztásánál is hiba történt, mert eddig a református püspökök választásánál a magyar kormány mindig képviselve volt, mindig elküldte kormánybiztosát s emlékeztet a magyar kormánynak az az intézkedése,

amikor kijelentette, hogy a református zsinatra nem küldi el a kormánybiztosát s akkor a reformátusok feliratban hálálkodtak, hogy a kormány most az egyszer megengedi nekik azt, hogy egymásközt tanácskozhassanak. A királyhágómelléki reformátusok nem tartották szükségesnek a gyűlésre a kormány képviselőjét meghívni s közölni, hogy az egyházközséget meg akarják szervezni. Sőt a következő történt.

A református püspökök a törvény szerint állásuknál fogva tagjai a szendásnak, ha hűségeskűt tettek. Sulvok István nem tett hűségeskűt, pedig a református püspökök ez előtt mindig hűségeskűt tettek a királynak s Erdélyben is hűségeskűt tett a másik református püspök, Sulvok István, hogy ezt kikerülje, bejelentette, hogy nem reflektál a szendási tagságra. Pedig nem kétséges, hogy a református egyház felett a román kormány gyakorolja a legfőbb felügyeleti és ellenőrzési jogot, csak a római katolikus egyháznál nincs meg rendezve a

királyi felügyeleti s ellenőrzési jog, de rövid idő alatt rendeződik, mert a magyar törvények szerint is Olsésgé joga.

Hogy lehet segíteni a dologon? — egyszerű. Ervényesíteni kell az 1791. törvényt, megalakítani az egyházközséget kormányt értesíteni, hogy püspököt választani és a kormány képviselőjét hívni.

Megkérdeztük, hogy az államtitkár hagyja-e állását?

— En most ideiglenesen a patriarhatu ügyeit intézem, de nem hagyom el az állásomat. En indniillik a református egyházi kollégiumok tanára vagyok. A archaisi megbízásom csak ideiglenes.

A karácsonyi vásárt december 12-én megnyitja

A Katholikus Növédő a közönségre az ideen ismét megrendezi a karácsonyi vásárt a Kath. Kör földszíni terében. A megnyitás december 12-én délután fogva veszik át a vásárra adandó tárgyakat a közönségtől. A vásár nyitási ünnepségeit a közönségnek meg kell látogatnia. A vásár megkezdése előtt ne rojja meg karácsonyi ajándékait, mert idei karácsonyi vásár nagyon választott és nagyszabásúnak ígérkezik és keznek éppen a jótékony cél érdekében forgalmat elérni és a lehető legutány árakat állítani be.

1 l. legfinomabb 6-delevare bor 32
1 l. 6-peres bor 26
Rum és legfinomabb likörök a legolcsóbb
Goldfeder József
Piata Reg. Maria (Gémer)

Futó és abgepast szonyegok minden kivitelben választékban Leitner Marion Rt-nál

Szövegek.

batisztok, minden szélességű vásznak, talneműk, béléssárk a legolcsóbban

Hajnal & Rózsa cég
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 1.
Paplanok készítését és áthúzását vállaljuk.

Női kabátok

most vásároljon
most olcsóbban vásárolha
most a választék nagy

HEVESI női divatruházában
Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8.

Apolló mozgószínház

Conrad Veldi

Hedd, szerda, csütörtök

Conrad Veldi

Szenzáció!

Gróf Costia

Szenzáció

A nyugtalan lelkiismeret drámája 3 felvonásban.

A magyar újságírók multja és jövője

A romániai magyar újságírók nagyváradi konferenciáján Marót Sándor a nyugdíjkérdésről, ennek régien húzódozó gazdasági és szociális problémáinak mikénti megoldásáról tartott előadást. Beszédének bevezető része így hangzott:

Vagyunk még egynehányan, akik az erdélyi újságírók redakcióiban élünk ma is az újságírás színeiben. Egynehányan azok közül, akik tizenöt éves esztendővel ezelőtt talán fiatalabb elánnal, több tüzzel, a rajongó idealizmusnak még meg nem lepárolt hitelevé megteremtettük a magyar újságírás baloldali frontját. Távol álljon tőlem ma a gondo az is, hogy ma, amikor itt komolyan érdekelünk, ezernyi baunk, önértékelés elevenítő sérelmeink vadusát akarjuk kioperálni a gazdasági lencsével, hogy ma a visszatekintő reflexioncia megköpiott rózsaszínű tükörön át megedünk egy „lumpen zsurnalizmus” hőskorának emlékei epizódjai mellett. Magam is azt mondom, hogy a mai magyar újságírásnak nem szavazatekinteni a multba. A jelen nehéz és keserű pozícióját kell tartani. Strázsálni kell ezzel szigetén való öröklény és felkészült, hideg számító aggyal és megfáradhatatlan idegekkel kiparizni a csapásokat. Azokat is, melyek nem szegződnek mellünknek, azokat is, amelyek vagy a rosszhiszeműség, legjobban esetben a hit, vagy a szerepét önkényesen tulkasztó cárszóló köpenyege alól csapnak le ránk. Nincs egyetlen kolléga, aki ne tudná, hogy nincs helye tulkatok való elméletásának. Hiszen politikai titrunk, világéztünk, egyéni berendezkedés, gazdasági és szociális helyzetünk olyan változások ment keresztül, hogy egységünkkel, a régi újságírás fogalma az impériumváltásokkal eldőlt.

Mégis: a multbanézés stációja nélkül, legyen az egy rövid pillanat, a lepergett husz esztendő megzakadt kapcsát érinteni. Azok az nehányan, akik — mint említettem — az utódok területén nem kerültek fel bankigazgatói tekekbe, nem csöppentek hét esztendő kanyargós munkatárs országútra a szerencse szekerébe, akik nem sodort világga, vagy nem némitott földnek a talánnak szörnyű származapása, azok a meg emlékeztető és rövidített elnevezés V. H. Sz. Ez volt a Vidéki Hírlapírók Országos Egyesülete. Ami hatal karunk, harcos kedvünk, haladó dokozásunk és progresszív irányú tennivágás elemédt. „Pripl Knabe”-ja. Szervezetlen fejtű angolkoros lábú intézmény volt ez, mely ha jó néddel akart volna, sem tudott erős, önértékes úton járni.

Azok nehányan a megmondható, hogy e szeretlen szervezetten belül, majd később a mi különített kis várukból a V. O. Sz.-ból, milyen kirohásokat rendeztünk a rajtuk előződk kamarai titkok skalpiariét. Az újságírásba talakodott jegyzék és egyéb fizetést nem húzó írások, tanító szerzők kiáltására.

Ez a harcos, rosszadrágos baloldali front, mely akkor a maga nyomorúságos bérét is a kancinereken tengette el és a holnap kenyere felől a legriasztóbb bizonytalanságban állott — adta a felszór a jelszót:

— Teremtünk meg a vidéki újságírók nyugdíjalapját!

Akkor már volt nyugdíjintézet — de Budapesten. Es az akkori fővárosi újságírók urak az Eifel-ny vagy egy amerikai felhőkarcoló magasságánál néztek le a vidéki újságírás apró kis rittejeire, akiknek sorából nőttek fel lassankint ugyan a pesti újságírók. De amikor idővel időre arról esett szó, hogy ezek a vidékiek is arról ábrándoznak, hogy: hamar nyomorúságosan élnek, legalább a nyugdíj, az özvegyi járulékl krózi gondolatával emjenek tulvilági riportot csinálni, akkor állig gomlikoztak az önzés és a gazdaság prémagallériába. A nagyon kevés olyan méltóság volt akkoron, melyhez annyi protekció, kiüncselés kellett, mint egy vidéki újságíró besurranjon a budapesti nyugdíjgyűlésre kapuján.

Az a bizonyos jelszó, mint oly sok újságírói kiáltás és nekibuzdulás — sajnos — itt is csak réz: tartalom és eredményekül szó maradt. Az újságírók szegények, tengődők, szervezetükben ki nem épültek voltak — és vidékiek. És a vidéki zagra finyasan fútorították orrukat a vidékről érült fővárosiak.

Ez volt nagyon futó és igen hézagos átugrás a vidéki újságírók nyugdíjkérdésének soha meg nem született multja.

Ma a vidéki újságírás fogalma megszűnt. A múlt század össze és egybeforrasztottak bennünket, Ma, amikor a román újságírás elitjeinek kollektív szimpátiáját és megértő jóindulatát bírjuk,

amikor a velünk egy fronton harcoló száz újságíróstvéreink nyújtják felénk erős, kemény és megbízható kezüket és egy testté, vérré és gondolatára sűrűsödik a népkisebbségi újságírók minden vihart kiálló falanka, akkor tisztelt közgyűlés és nagyra becsült kollégák álljunk meg itt: a nyugdíjkérdésnél.

— Ne vegyük át a husz esztendővel ezelőtt elhalkult, sőt elhalt jelszót. Ne játszunk és fecselegjünk szavakat. Cselekedjünk. Hiszen ma is szerény sorban élünk. Ha a szervezetünk erősebb is, ha kabátunk jobb is, mint a tengődés, a „lumpen zsurnalizmus” hős korszakában, mégis: soha nem volt ez a kérdés sürgetőbb és azonnali megoldásra érettebb, mint ma. A romániai népkisebbségi újságírói kar nem egy szétszórt, gazdaságilag alányomott, önértékelésen elpuhult, kenyérgeserő mesterségében felemás csoport. Munkának és kizárólag csak munkánkól élő erős és föléle és kitéle egyaránt számottevő, súlyos bíró testület vagyunk.

Megállapodott és tartósa keményedett ez a pálya és azok is, akik tollukkal szántják rajta a másokat termékenyítő szellemi barázdákat. Jobb a ruhánk, familiáris életünk is talán jobban elpolgárosodott. Érdekeinket védő házuunk, rendezett otthonunk és családunk van. Ma nem az iparkamarai titkárokkal, az elaggott VHOSZ-el kell csat

lázunk. Nehezebb és élesebb ma a harc. Jobban kopk a tollunk acélhegye és azzal együtt idegeink vékonyodó hurja is. Koporsók, még triss koporsók és ma is vérző, szomorú emlékek állanak előttünk, Harcos és legyveres, küzdő és érettünk küzdő társaink. Egy Sulik Kálmán, a szociális mozgalmak megindítója, Székely János, akiket égő és álló küzdelemben húzott ki sorainkból a lecsapó halál. És még sokan és mi mindnyájan itt, akik fölperzselődünk egy magasabb ideáért. Akik országok és emberek baját, sorsát, ügyét takarítjuk, javítani véljük és rendezgetjük, itt állunk a magunk sorsának, jövőnknek, özvegyeinknek és árváinknak döbbenetes rendezetlenségében.

Ezután tervezetét és elaborátumát részletesen ismerlette és javaslatában kétféle megoldást ajánl. Alakítsák meg a nyugdíjgyűléssel kapcsolatban a tagok nyugdíjbiztosítását, az árvák és özvegyek segítő alapját olyképpen, hogy az egyesületi tagok behatározásával elhalálozások esetén az özvegyeknek, árváknak és a hátramaradtaknak hatvanezer lei jusson. A javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta, majd Markovits Ernő indítványára úgy határoztak, hogy Marót beszédét jegyzőkönyvbe foglalják és azt sokszorosítva megküldik az újságírógyűlés minden vidéki csoportjának.

Elhalasztották a kereskedelmi kamara közgyűlését

A Kereskedelmi Kamara elnöksége hétfőn délután 4 órára ülést hívott össze, amelynek az lett volna a feladata, hogy rendezzék az elnöki választás kérdését. Tudvalevőleg a legutóbbi választáson a kamara magyar tagjai lemondottak mandátumukról, mert nem akceptálták azt a kérésüket, hogy mind a két alelnök kisebbségi legyen.

A kamara békjének megteremtése érdekében Mosoiu miniszter kezdett akciót, aki vasárnap megérkezett Nagyváradra. Hétfőn reggel a prefekturára magához hívatta a kamara kisebbségi tagjait, akik közül dr Popper Ákos, Szemere Miklós, Flegman Ármán, Rippner Farkas és a Csarnok képviselőtében dr Fried János jöttek el. Ezek előtt Regman prefektus jelenlétében kijelentette a miniszter, hogy akceptálja a kisebbségek igényét a két alelnöki állásra. Pacala György gyógyszerész már le is mondott és még a mai nap folyamán Imberus mérnök is lemond, így azután a kisebbségek jelöltjeit fogják megválasztani.

Ezután a megbeszélés után a kamara kisebbségi tagjai értekezletre ültek össze, amelyen elhatározták, hogy az egyik alelnöki állásra a kereskedők részéről dr Popper Ákóst, a másikra az iparosok részéről Mónus Sándort jelölik.

Mosoiu miniszter és Regman Miklós prefektus az értekezlet után vadászatra mentek és ügylátszik, a délelőtti meggyezésről a kamara román tagjai nem értesítették.

A délután 4 órára összehívott ülésre nagyon lassan érkeztek be a tagok úgy, hogy csak 5 óra után lehetett azt megnyitni.

Barbu Romulusz elnök kijelentette, hogy ezt az ülést a multkori elnökválasztó közgyűlés folytatásának tekintik. Tudtommal — mondja Barbu — ma reggel a kisebbségi tag urak és Mosoiu miniszter között egy meggyezés jött létre. Erről azonban mi hivatalosan nem értesültünk, csak hallomásból tudjuk. Ezért kérdem, hogy a multkori ülés óta történt-e változás a kisebbségi urak álláspontjában. A helyzet most ugyanis az, hogy csak egy alelnöki állás üresedett meg, tehát csak erre lehetne új jelölt delegálni, illetve választani. Kérdésem, hogy ilyen körülmények között részt akarnak-e venni az ülésen és a választáson, vagy fenntartják a multkori álláspontjukat. Ebben az esetben szerdái elhalasztanám a közgyűlést, amikorra mi is pontos értesülést kapunk a kisebbségi urak és Mosoiu miniszter új közöztöi egyezségről.

Dr Weisner Arthur nagybányai gyár-

igazgató a kisebbségi tagok nevében helyesnek tartaná, ha az ülést elhalasztanák szerdára.

Dr Papp János főtitkár sürgeti az ülés megtartását, mert az iparkamarák uniójába kiküldendő négy tagot meg kell választani és azoknak már a 11-iki gyűlésen részt is kell venni Bukarestben.

Dancse Jakab azt ajánlja, hogy válasszák meg most az egyik alelnököt és ha a megegyezés tényleg megtörtént, akkor legközelebb megválaszthatják a másikat is. A jelenlevő Imberus alelnök itt kötelezőleg kijelentheti, ha a megegyezés tényleg megtörtént és arról hivatalosan értesült, akkor lemond az alelnökségről.

Dr Weiser: Mi azért jöttünk ide, hogy a közöztünk levő differenciákat elsimíthassuk. Amint látom, azonban ez a közgyűlés nincs kellőleg előkészítve és ha nem határozna el a közgyűlés, hogy szerdái elhalasztja az alelnökválasztást, úgy kénytelenek volnánk lemondásunkat fenntartani.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy szerdán délután 5 órakor tartják meg a választásokat.

Dorian filmszínház

Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor

Stenkievic Henrik regénye

**QUO VADIS
DOMINE?**

Monumentális film 10 felvonásban.

Filmre írta:

Gabriele D'Annunzio

A főszerepben:

**Emil Jannings
Alfons Fryland.**

Óriási tömegjelenetek. — A császári Róma. — Bachanáliák.

Rendes helyárák!

A Marteau-koncert műsora

Decemben 10-én este lesz Henry Marteau-nak, a nagy hegedűművésznek egyetlen koncertje a Heyman-színházban. A koncert elsőrendű művészi esemény lesz és így természetesen az az érdeklődés, amely iránta megnyilatkozik.

A koncert műsora a következő:

1. Chaconne J. S. Bach. Violine.
2. Violin-koncert op. 64. F. Mendelssohn.
- Allegro molto appassionato, Andante, Finale.
3. a) Ständchen Schubert—Marteau;
- b) Amerikanische Toccata Studium a 4. fkvésre;
- c) Cake Walk Oktavstudium;
- d) Valse phantasque Trillastudium;
- e) Sturm Cromatische Studium, Marteau u. a. 24. Capricen op. 25.

Jegyek kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában.

Egy aradi pezsgőgyár főtitviselője föbelötte magát egy varadi táncosnőért

Aradról telefonálja tudósítónk: Vasárnap este hat órák a Dácia-szálló egyik első emeleti szobájában föbelötte magát Schuster Árpád, az Andrányi pezsgőgyár 23 esztendősi irodagazgatója.

Az öngyilkos fiatalember ismert alakja volt Arad éjszakai életének. Feltűnően költelezett és minden éjszaka hangos mulatást rendezett. Különösen kitűntette az aradi „Caverna” című éjszakai lokál egyik feltűnő szépségű, Nagyváradon is jól ismert táncosnőjét, Gordon Nellit, akivel nap-nap után együtt pezsgőzött. A fiatal irodagazgató Dettán volt segédjező és egy évvel ezelőtt került az Andrányi-céghez, ahol megbecsülték, mint szorgalmas munkacserét. Utóbb azonban éppen feltűnő költelezései miatt már nem volt olyan bizalommal iránta az igazgatóság, mint ezelőtt. Pár nappal ezelőtt egy autót vásárolt 150 ezer leierért, amelyen az aradi körzón mindennap végig kocsizott a táncosnóval. Felkeresték Arad környékén az összes mulatóhelyeket és ahol Schuster Árpád megjelent, ott reggelig tartó hangos dárúdó volt.

Vasárnap reggel hat órákor ment a szállodába Schuster Árpád és szobát bérelt, látszott rajta, a portás előadása szerint, hogy ivott, nagyon jókedvű volt. Délután négy órákor eltávozott a szállodából, alig egy félóra múlva azonban visszatért és újból bement a szobájába. Het órák egy idősebb ur kereste, a portásnál Schuster Árpádot, a portás felküldte szobájába a londonert, aki rémülten jelentette,

hogy Schuster Árpád a szalonon fekszik és lejéből csepeg a vér.

A szálloda igazgatósága értesítette a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki, de már csak a bedőlött halált konstatahatták. Végig kutatták zsebeit, amelyekben összesen 60 leit találtak és egy elismervényt arról, hogy Schuster 15 ezer lejjel tartozik a Városi-kávéház tulajdonosának. Tárcájában a következő szövegű írást találtak.

Nyilatkozat. Ezennel belegegyezem, hogy férjem, Schuster Árpád a holnapi napon valókesetesen adjon be házasságunk felbontására. A váias elé semmi akadályokat nem gördítek. Schuster Árpádné, szül. Friesenhann Mici. Arad, 1925. október 25.

Ez a nyilatkozat bizonyítja, hogy Schuster Árpád már régen felakarta bontani házasságát, amely az ő iszákossága és pazarló életmódja miatt vált tűrhetetlenné. A rendőrség kihallgatta Gordon Nellit táncosnőt is, aki elmondta, hogy barátjával szombaton éjszaka együtt mulatott, de semmi gyanusát nem vett észre rajta; azt mondta, hogy cégétől 60 ezer leit vett föl, amely pénzzel üzleti körutakra kellett volna indulnia. Schuster azonban kérte a táncosnőt, hogy szökjön meg vele. Amikor a táncosnő erre nem volt hajlandó, Schuster a következőket mondta:

— Akkor föbelövöm magam. Igérje meg legalább, hogy eljön a temetésre és két szál virágot tesz a síromra.

Aradon nagy feltűnést keltett az általános ismert fiatalember öngyilkossága. Temetése ma, kedden lesz.

A magyar ébredők fascista mulára egyenruhái levetnek

Miskolcra jelenték: Vasárnap délelőttre az ébredők Miskolcon negyülést hívtak össze, a melyen Eckhardt Tibor is előadást tartott. A programban az volt, hogy Eckhardt Tibor megfogja magyarait a botrányos Cuza-ügy hátterét is.

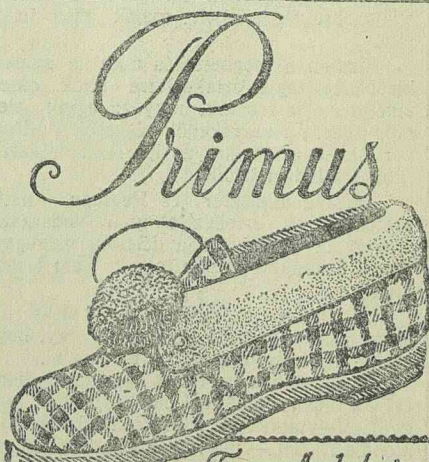
Eckhardt a Cuza-ügyről szöszékre lépésekor kijelentette, hogy szerinte az már le van tárgyalva és helyette aktuálisabb vonatkozásokról készülök beszélni. Törvényjavaslatot dolgoztak ki a fajvédők, amelyben követelik a zsidók nemzeti kisebbségbe degradálását. A zsidók csak zsidó képviselőjelöltre szavazhassanak, — mondotta Eckhardt, — mert ha így marad, fajvédő bajtársunk, Borbély Macky Emil sohasem lehet képviselő Miskolcon. A keresztényszocialista Rácz Antal diósgyőri vas munkás részfoszt adotti át Eckhardt-nak, aki ezt azzal vette át, hogy a részfoszt nagyszerű ölet és ezzel nemzeti jelvényt adtak az ébredőknek, amely fokozottabb munkára serkenti őket. Eckhardt bejelentette még, hogy fascista mintára megtervezik a magyar ébredők egyenruháját, mert elgyengült az ébredő mozgalmak és azt gondolják, hogy a tömeg előtt az egyenruha olyan vonzóerővel bír, hogy az ébredőket meg fogja szaporítani.

Eckhardt azután a fokossal kiment a vasúti állomásra, így végződött az ébredők gyűlése Miskolcon, akik különben a közeli napokra országos nagygyűlést hirdetnek Budapesten.

Egész Európából retencióes hírcsei jelennek

A tartós hideg az idén már nemcsak légköri esemény, hanem komoly napi szenzáció. Az utóbbi évek észélyes időjárása meglehetősen elhálványította az évszakok éles karakterét. Megdöbbentő hideg fagyasztja meg a diergő Európát. Oroszországban sincs olyan hideg normális időjárás esetén, mint jelenleg Münchenben. Vasárnap reggel Münchenben és környékén 29 fok Celziust mutatott a hőmérő. Az európai hidegnek ez a legmélyebb pontja.

Bukaresti hírek szerint a hóvihár egyre erősödik és komolyan veszélyezteteti a forgalmat. Az orkán eltemeti a sürgőnydrókat. A Bukarest felől jövő vonatok óriási késéssel futnak be. A fagyhullám Predeal és Bukarest között a legerősebb. A ciklon hőföregtelleg temeti be a síneket és hóekkel csinálnak utat a vona-

~ Tűveszőr-házi ~
cipők minden kivitálban leg-
finomabb minőségben meleg-
és puha anyagból valódi
bőrtalppal legokosabban
kaphatók DERBY
cipőüzletben.

- I. Bul. Beq. Ferd. 2. (Bazarepület)
- II. Str. Avram Iancu (Mossuh-u.) 5. Gyárepület
- III. Str. Nicolae Iorga (Zöldia-u.) 7.

toknak. Vasárnap délután a Nagyváradra tartó bukaresti expressz, melyen Moson tónok is utazott, délután 3 óra helyett este 8 óra kor futott be a nagyvárad állomásra. Nagyváradon is a hideg kezd kíméletlen mérleket tenni. A reggeli hőmérséklet tíz fokot felel felében valamit enyhült és estére elérte Celziust.

Magyarországon az Alföldön van a leggyöbber hideg, ott, ahol egyébként a legnagyobb a nyári hőség is. Egyes helyeken 23 Celziust is jeleztek. Budapesten 15 fok Celziust meg van.

A bátyja nevében házassod meg egy fiatalember

Ilyen történeteket merész fantáziájú író ponyvaregényekben mer a közönség elé hozni az élet, az néha ilyen ponyvaregényeket amelyekben nincs szentimentalizmus, holdfény, park, vagy szikrázó havas mező, csak mezenyers megélések vannak, amelyek néha történhetnek.

Ezerkilencszázhuszonkettőben meghalt egy Gábor Kálmán nevű huszonöt éves fiatalember. A ládában csak egy térli maradt, a huszonegy éves Sándor, akkor sorozták be és be kellett vonulnia katonának.

A család térli nélkül maradt volna. Gond egy nagyot. Amikor eljött a halottkém, hogy állítsa a halotti bizonyítványt, azt mondták, hogy az, aki holtan fekszik az a huszonegy éves Sándor. — Szegény Sándor — mondta a halott kémnek — most kellett volna kólnia.

A halott-kém kiállította a bizonyítványt. tonaságot értesítették a hadköteles haláláról tudomásul vették. Gábor Sándor 21 éves lett a hivatalos élet számára — meghalt.

Gábor Sándor magához vette az elhalt íratát. Az már eleget tett a katonakötelesnek és így a 21 éves hiv megmenekült a kásgától.

Két évre rá meg is házasodott. Az elhalt írataival ment az anyakönyvezető elé. színi, hogy nyugodtan le is élhette volna az a Kálmán neve alatt... ha nem lennének emberek! Vagy inkább rossz akaratú emberek!

Egy napon névtelen feljelentés érke rendőrségre és Vostinár főjegyzőhöz, am megírták a névcsere. Bevezették a vizsgáló a szomszédok vallomási alapján megállapít hogy Gábor Sándor és Kálmán a halott.

A fiatalembert letartóztatták és a buhadbíróshoz szállították.

Most több eljárás folyik ellene. Meg büntetni, mint katonaszökevényt. Meg togl tetni, mert hamis nevet használt és azért is, más néven kötött házasságot.

Most le kell bonyolítani egy csomó ügyet kell írni az anyakönyvbe, hogy Sándor el könyvezni kell a Kálmán halálát. De, ha bev nagy könyvbe, hogy Kálmán meghalt, aki történi a nővel, akit Sándor a Kálmán nev vett feleségül?! Özvegy, pedig nem is ha az ura. Hajandó-e a nő Sándort továbbra is nek tekinteni. Bevárja-e, amíg az a büntetés töltése után kiszabadul?

Ugyes jószágok törhetik a fejüket, hogy het kibogozni ezt a furcsa ügyet. Ha az emb olvassa, bosszankodnia kell. Hát mi ez? buta bonvadalom. Ponyvaregény. Nem mi írta élet rendezte!

Ceire Mizrach
műsoros chanukaesi
dec. 12-én a Keresk. Csarnokban

Rémes öngyilkosság

követnek el
pátkányai,
ha megveszi
Radikál

hushívonal-pátkányirtószert
Kapható minden patikában és droguériában

Az erdélyi magyar újságírók parlamentje Nagyváradon

Egy lépéssel talán ismét közelebb jutunk ahhoz, hogy Románia többségi népe szavaz is, akik e többségi nép nevében szavaznak, ne tekintsenek ránk azzal a yanakvással, amely hét esztendő szomorú történetében legfőbb oka volt bajainknak, s a reánk zúdult nehéz csapásoknak.

A gyanu kiirtása és helyébe egy felvilágosult nagy néphez méltó megértésnek utalása került folyamatba már évekkal ezelőtt, amikor az erdélyi népkisebbségi újságírók és a román publicisztika legkiválóbbjai között a barátság és a nemzeti elkötelezettségekön való felülemelkedés szálai szövödni kezdtek.

A kisebbségi újságírók vasárnapi kongresszusa ebben a munkában az első pozitív eredményeket már felmutatta. Itt volt körünkben nemcsak a román, de az egész európai publicisztikának két olyan kiválósága, mint Coste Foru és Mille Constantin. Az ő beszédüknek van része abban, hogy ma már nem farkasszemet lövelünk egymásra, de a megértés tekintetével mélyedhetünk egymás gondolataiba, magyar és román közvélemények irányítói, magyar és román újságírók.

Nekik köszönhetjük elsősorban, hogy meink, ha még vannak is, kevésbé élesen érzik, mint ezelőtt. Nekik köszönjük elsősorban, de köszönhetünk illeti azokat a halálra ítéltakat is, akiknek jóingulata és szívesége a kongresszus sima, zavartalan lezárását biztosította. A nagyváradi kalonai hatóságok részéről Hanzu tábornok, Bădescu Bărdossy ezredeknek, a civil hatóságok részéről Ionescu államtitkárnak, Regmann János prelektus, Bianu vezérfelügyelőnek indulást a kisebbségi sajtó halálán könyörögtünk.

Ugyanakkor a város magatartása élénk megküzdést kellett nemcsak újságírók, de a kormányhatóságok képviselői között is. Nagyvárad város tanácsa, dacára annak, hogy hatalmas meghívást kapott, hogy magát az országos jelentőségű eseményen képviseltesse, megmagyarázhatatlanul kivonta magát a magyar és román sajtó s a kormányhatóságok közös ünnepéből.

Üdvözlék a kongresszus vendégeit.

A vasárnap délelőtti előértekezet után az 11 órákor gyülekezik a közönség a nagytermében. Egymásután érkeznek meg Hanzu generális, Bădescu ezredes, Bianu sziguranca vezérfelügyelő, Bărdossy tábornok terparancsnok, Boia tankerületi fővezető, Caiata Aurél. Azután bejönnek az újságírók bukaresi vendégei: Ionescu Péter államtitkár, a külügyminisztérium sajtóosztályának képviselője, Mille Constantin és Costa Foru. De itt van a nagyváradi társasági élet színe-java is. Az egyházi hatóságok képviselőitől Munteanu Szelán szentszéki főbíró és jelen van Kecskeméti Lipót főbíró is. A nagyváradi magyar társadalom képviselői János, a Magyar Párt elnöke képviseli és igen sok előkelő ur és hölgy foglalt helyet.

A kongresszus elnökévé dr. Krenner József (Arad) választják meg, aki üdvözlő beszédet mond a kongresszus vendégeit. Rámutat a kongresszus nagy fontosságára és kéri a közönséget, figyelje érdeklődéssel a tárgysorozat egyes pontjait. Szép és gondolatokban gazdag beszédét nagy figyelemmel kísérték a közönség. Majd kegyeletos szavakkal emlékeztet meg a magyar újságírók nagy halottjait: Székely Jánosról. Amikor az elnök szavazott Székely János neve elhangzott, a közönségben jelen voltak felállottak és ez a megüdvözlött perc ennek a harcos, önfeláldozó újságíró feledhetetlen emlékének szólt. Igen kegyeletos szavakban üdvözölte az elnök a Nagyváradon tartózkodó Göndör Ferencet, a ma-

gyar újságírásnak ezt a markáns, nemes ideáktól áttűtött vezérét és a kongresszusra egybegyűlt újságírók tüntető óvációjával vették körül Göndör Ferencet.

Ezután Hegedüs Nándor román nyelven üdvözölte a kongresszus vendégeit, a kormány, a kalonai és polgári hatóságok képviselőit. Kijelentette, hogy a magyar újságírók megérdemlik ezt a megtiszteltetést,

Ionescu államtitkár, Mille Constantin és Costa Foru beszéde

Hegedüs Nándor beszéde után Ionescu Péter államtitkár emelkedett szólásra. Általános figyelem között az alábbi nagyhatású beszédet tartotta.

Percekig tartó meleg ünneplés után kezd meg érdeklődő előadását.

— Nagy örömmel vállaltam a megbízást — mondja — hogy a külügyminisztérium sajtóosztályát itt képviseljem. Az állam életében igen nagy szerepe van a sajtónak, különösen a kisebbségi sajtónak. A nagy idők nagy embereket hoznak, akiknek meg kell oldani az államélet fontos problémáit és testvéri kezét nyújtva az ország minden népének, dolgoznak az ország érdekében.

— Önök kisebbségi újságírók jól ismerik a történelmet és tudják, hogy sok esztendőn keresztül a régi Magyarországon jól megértették egymás mellett a románok és magyarok. Meg kell állapítani, hogy a román nép mindenkor eleget tett állampolgári kötelezettségeinek és mindenemű nagy áldozatot meghoztak Magyarországon érdekében. Híszon Hunyadi az ő romáijaival megvédte Magyarországot az ellenségektől. A román népnek akkor komoly vezetői voltak az újságírók, akik azt hirdették, hogy a polgár legszentebb kötelessége az, hogy az állam konszolidációja érdekében dolgozzon. Dolgozzanak önök is így, neveljék a népet hazaszeretletben.

— Megváltoztak az idők. Beteljesült a románok ezeréves álma. Azt szokták mondani, hogy a románok „une mintă” emberek. Nem, mi nem akarunk visszaemlékezni a múltra és szeretettel látunk magunk mellett minden népet. A gyulafehérvári határozat megalkotásánál a románok nem csak saját érdekeiket nézték, de minden polgárát, akivel együtt élnek és mindenkit biztosítottak jogában, nyelvén szabad használatában és kultúrájának fejlesztésében.

Most olvastam Tisza Istvának egy levelét, amelyet 1914 november 12 én írt az aradi román püspökhöz: „Biztosítok mindenkit, hogy felejtve lesz a múltak minden soróda és elentete — írja Tisza — ha igazán egyesülni tudunk a jövő érdekében! Egy magyar diplomata szavai ezek, aki azonban akkor közeledett a román néphez, amikor lángokban állt az ország. Mi is felejtjük a múltat, de nem várjuk meg, míg ég az ország, hanem már most kezdet adunk a veünk élő népeknek, hogy együtt dolgozzunk a jövő érdekében az ország megőrzéséért és minden népek érdekében (Magyar társ.).

— Ez a legfontosabb probléma. Önök jól felkészültek, értékes emberek és kérem, igaz szellemben vezessék népüket. Keressék a megértést. Ha sérelmitk van, igyekezzenek megvitatni a népet és idebent az országban keressenek orvoslást, ne forduljanak idegenekhez, a Népszövetséghez.

— A román nép sohasem akarta egy más nép nyelvét és hitét sérteni.

— Elhoztam önöknek Bianu sajtóelőnök üdvö-

zetét is, aki akadályozva van, hogy részt vehessen az önök, de Románia életének is ennél a fontos eseményénél. Arra kéri önöket, jöjjenek el és ismerjék meg ennek az országnak a Kárpátokon túli területét is. Azt indítványozza, rendezzenek kirándulásokat és látogatásokat a régi királyság városait és falvait is, hogy megismerhessék ezt az országot alaposan.

— Sok szerencsét és erőt kívánok a munkájukhoz.

— Kérem, teljesítsék kötelességüket az állammal szemben és a saját néppel szemben is. Ionescu államtitkár a kongresszus állva ünnepelte és az elnök megköszönte szép és meleg szavait...

A kormány képviselőjének beszédét többször fölzigazog taps szakította meg, majd Mille Constantin a legkiválóbb és fényes tollú román publicisták egyike szólt fel.

Beszéde a következő volt:

Szeretett Kollegák! Megkülönböztetett megtiszteltetés számunkra az, hogy meghívtak kongresszusokra. Ennek jelentősége több kell, hogy legyen, mint egyszerű udvariassági kötelesség. Köszönöm ezért. De emellett más jelentősége is van ennek a meghívásnak. Azt hiszem, hogy ez következménye annak a beszédnek, amelyet Kádár Imre alelnök ur a múlt augusztusban a kisanant színpadon a sajtókonferencián tartott. Ez alkalommal Kádár ur az Önök nevében beszélt és Önök egyhangúan ratifikálták azt, amit ott mondott. Kádár ur rendkívül fontos kijelentést tett. Azt mondta, hogy a kisebbségi újságírók lojális nyilatkozatot tesznek a román állammal szemben és román polgárok akarnak lenni, tehát nem tekintgetnek a határon túra és a sovinszia-irredenta mozgalma helytelenítés. Erre az álláspontra helyezkedve mi román újságírók kijelentjük, hogy minden fenntartás nélkül állunk Önök mellett és Önöket nemcsak kollegáknak, hanem testvéreknek is tekintjük. Önöknek minden olyan nyilatkozata helytálló, hogy a mi kormányaink szerencsétlen politikát folytatnak a kisebbségekkel szemben a gyűlölet és az igaztalan vádak politikáját, amely ellenséges atmoszférát teremt a kisebbségek és a román nép között. Ezt az atmoszférát Önök deklarációikkal meg akarják szüntetni. Különböznünk is, akik a független demokratikus sajtó munkái vagyunk, gyakran vádolnak azzal, hogy hiányzik belőlünk a patriotizmus és hogy eladtuk magunkat az idegeneknek, akkor, amikor a kormány intézkedései ellen harcolunk s amikor a kormányt figyelmeztetjük a törvénytességre. Az önök fájdalma, az elnyomás és visszaélések, amelyeknek terhe alatt nyögnek — egyben a mi fájdalmunk is. Egyesült erővel kell tehát küzdenünk a következő cél elérésére: a törvénytesség és demokratikus rezsim helyreállítása, amelynek nem lehet más szempontja csak az, hogy

HUZELLA és PFAFF cég

összes árucikkait

mélyen leszállított árban

árusítja!

ebben az országban mindenki számára egyenlőség uralkodik és hogy minden polgárnak meglegyenek jogai és szabadsága ugyanakkor tudja, mik a kötelességei az országgal szemben.

Különböben mi nagyon jól megértjük az Önök lelkében lejtőzódó tragédiákat, a végzet elszakította Önöket ama népek zömétől, amelynek egykor szerves része voltak. Nem kérjük mi, hogy ne legyenek magyarok. Nem kérjük, hogy szeressenek bennünket, mi legfeljebb csak azt kérjük, hogy ne gyűlöljenek.

Nem a mi bűnünk, ha nemzeti eszméink megvalósulása közben két millió magyar és száz határainkon belül maradt. Önöknek a kivándorlás, vagy az új helyzetben való alkalmazkodás között kellett választaniuk. A harmadik megoldás: az irredenta, lehetetlen, mert akkor szembekeverülnek az állammal, amelyben élnek, az pedig nem vezet jóra.

Mi tiszteljük az Önök nyelvét, iskoláját, egyházát. Tiszteljük irodalmi, művészeti és szociális tradícióit. Csak azt kérjük, hogy jó román állampolgárok legyenek, amit különben Önök Színjában ki is jelentettek. Mi mindig Önök mellett fogunk állni valahányszor az Önök ősi örökségét nem joguk tisztelhetnénk tartani. Ez a bizonyítéka annak, hogy a román nép Önöket testvéreknek tekint és mindent megtesz, hogy elhitesse Önökkel, hogy egyenlők vagyunk egymással, hogy Önök higgyék, olyan országban élnek, amely nyelvi, táji és felekezeti különbségre való tekintet nélkül respektálja a polgárok jogait.

Üdvözlöm Önöket a Román Szakszövetség nevében.

Mille Constantin szavait Faragó Rezső tolmácsolja magyar nyelven, a kongresszus örömmel hallgatta az illusztris román újságíró szavait és lelkesen, felállva ünnepelték Millét.

Krenner elnök a kongresszus nevében köszönetet mond Mille Constantinnak és kívánja, bárha a román állam alkotó népe is azonosítaná magát teljességben Millével.

Ezután Costa Foru emelkedik szólásra. A nagy demokrata újságíró jóvialis alakját, amikor kiemelkedik a széksorok előtt, leírhatatlan szeretettel és örömmel fogadja a közönség. Percenkig zugó laps után tud csak szóhoz jutni.

Elnök ur! Szeretett testvéreim! Végtelemül örvendek, hogy eleget tehettem meghívásuknak és részt vehetek ezem a kongresszuson, amely olyan nagy jelentőségű az Önök életében. Az a tény, hogy mi is itt vagyunk az újságírószolidaritás bizonyítéka. Engedjék meg nekem, hogy visszaemlékezzem arra az időre, amikor ez a ma már meleg karcos kezdetét vette közöttünk. Ugy volt, hogy a kisebbségi újságírókat egy sérelem érte és fel kellett hogy jöjjenek Bukaresztbe, hogy itt az alkotmány és törvényellenes sérelemre orvoslást keressenek. Én, akkor elnöke voltam a bukaresti Újságíró szervezetnek és hozzám jöttek a magyar kollegák. Rész örömmel mentem el velük Argetoianu akkori belügyminiszterhez, megmagyarázlam neki, hogy téved és igazságtalanul jártak el a magyarokkal szemben.

A belügyminiszter, mikor megértette, hogy miről van szó, rendeletet adott ki és megváltoztatta a sérelmes intézkedést. Kijelentette az újságíróknak, hogy menjenek csak nyugodtan haza, mert sérelmük orvoslást nyer. Így ismerkedtünk, azután megismerjük egymást jobban és ma már a legfőbb kártársi viszony áll fenn közöttünk. Mi nagy szeretettel fogadjuk Önöket, de meg kell mondjam, hogy a megismerkedésünknek nem így kellett volna megtörténni. Nekünk kellett volna az első lépést tenni Önök felé. Mégis, hogy már nem így történt, igyekeztünk a közöttünk levő jó viszonyt megerősíteni. Meghívtuk Önöket a kongresszusunkra és Önök is elhívták bennünket, amikor életbevágó nagy kérdéseikről tanácskoztak. Színjában azután a legutóbbi sajtó kisanatant konferencián a jóviszonyt a legérősebb szálakkal fűztük össze, amikor az

önök képviselői azon szándékukat fejezték ki előtűnik, hogy együtt működhesünk nagy érdekeinkért.

De nekem az a véleményem, hogy minden Romániában élő intellektusnak követni kellene ezt a példát. Ma Romániában többféle nemzetségi él, mint Európában bármely országában. Ezért legfőbb államérdek a megértés és a kisebbségek vitális érdekeinek tisztelgetben tartása. Az a kéresem, hogy családi szeretet fűzőn össze bennünket ebben az országban. De ezt csak úgy tudom elképzelni, ha ezen belül respektáljuk az Önök nemzeti érzeit. Ezenfelül Önök lehetnek jó patrióták és ezen is tud keresztény emberszeretetre hívom fel Önöket. Aki minden népeket dolgozik, a békéért dolgozik. Ez az igazi humanizmus és ez biztosítja a népek közötti békét. Mindezeket felül pedig az igazság és jósság szeretete az, amely kell, hogy vezessen minden embert.

Utál Hegedűs Nándor felszólalására, azt mondta, hogy a fia megkérdezte tőle, hogyan lehet meghódítani egy népet. En mondom a karddal való meghódítás csak időleges, jön és megdől, ha nem tudjuk meghódítani a lelkeket. Ezt pedig csak a szeretet után érhetjük el.

Nekünk kell megértünk az Önök lelki fájdalmát és nehéz helyzetét és arra kell gondolkodnunk, mi lenne, ha mi lennénk az Önök helyzetében. (Nagy taps.)

Ha minden román intellektus így gondolkodna, ez lenne az igazi hódítás. Nyissuk ki a szemünket, ha egymás erőnyeit látjuk és hunyjuk le a hibák előtt. Ha az értékeket megismerjük, akkor tudjuk is becsülni Önöket és ez hozza meg az igazi lelki jót.

Itt most sajtókongresszus van. Azt szokták mondani, hogy a sajtó nagyhatalom, a gondolat harcosa.

A sajtó állandó és mindig van. Elkészíti a jövő nemzedéket az élethez.

A kormányok múló életiek. A kormányok hibáznak, de ezekért a hibákért nem lehet elítélni a népet. Nem kell a mulban kulainunk, hogy gyűlöltre találjunk tápot, hanem a jövőbe kell nézni. A sajtó örökké fog élni. Sok szeretettel és becsüléssel üdvözlöm Önöket a kongresszusuk alkalmával.

Amikor Faragó Rezső lefordította magyarra Costa-Foru szavait és mindenki megérthette azt, nem akart megszűnni a lelkes taps és az ünneplés. Costa Foru csak állott és mosolyogva nagy szeretettel köszönni meg a szeretet ilyen frapján megnyilvánulását.

A kongresszus délutáni tanácskozásai

Délután fél 4 órakor folytatta az újságírókongresszus tanácskozását.

Dr. Főris Lajos (Kolozsvár) a kollektív szerződésekről tartott előadást. A kisebbségi újságírók ma kollektív szerződéseket tekintetben előnyösebb helyzetben vannak, mint a román újságírók, de megtörténniük az, hogy egyik, vagy másik kettő nem respektálja a szerződést, ebben az esetben az újságíróknak csak egy eszköz van, a sztrájk, éppen ezért vitális érdeke az újságíróknak, hogy ellenállási alapot teremtsenek.

Peredy György szükségesnek tartja a szervezet gazdasági megerősödését és ennek érdekében azt ajánlja, hogy az újságíró szervezet vagyonának kezelését központosítsák és a vidéki szervezetek pénzkészletét szállítsák Kolozsvárra.

Dr. Erdős Vilmos (Kolozsvár) gazdasági igazgató tette meg ezután jelentését és előterjesztette a jövő évi költségvetést. Ajánlja, hogy a tagdíjakat emeljék fel és teremtsenek olyan nyugdíj alapot, amelyből az öregségnek, vagy rokkantaknak havi 3500 lei nyugdíjat adhasanak.

Kádár Imre dr. hozzájárul Erdős javaslatához és kéri, hogy a tagdíjak ohaajtása érdekében legyenek meg a legérősebb intézkedések.

Bota György beszé

Bota György tankerületi főigazgató erdélyi román sajtószindikátus nevében szól a kongresszust.

Costa Foru azt mondta, gonjanak a románok arra, hogy mit tennék ha az Önök helyzetében lennének. E szemben álltok egy másik kérdést, mit tennének Önök, ha a mi helyzetünkben lennének. Es ezért mondom, ne beszéljünk multról, csak a jövőről. Figyelemmel hallgattam Hegedűs Nándor szavait, mert nem egymás mellett vagyunk. Evek óta hallunk és ismerjük jól egymás fegyvereit, káros egymást meg nem értést dobjuk fel. Minden kormány jó, csak az emberek rosszak. Es ezért mondom, az a fontos, hogy mi, akik itt együtt élünk, egymást megértjük. Két idő ütközik itt össze, a múlt jövő. A múltat temessük el és dolgozzunk a jövőért. Tudom, hogy respektálni kell Önök érdekeit és biztosítom Önöket, hogy a román sajtó mindig maguk mellett áll, ha a nemzet méltóságának megvéseért kell sikraszállni. Nem akarunk néposzinizmust, de nem akarunk internacionális demokráciát sem. Az emberiség akkor lehet boldog, ha felvilágosult nemzetek politikát folytat és keresztény politikát, az a szeretet politikája. Mi respektáljuk a nemzetek életérdekeit is. De azt mondom ne szavakkal, hanem tettekkel rendezzük életünket. Legyen a kisebbségi sajtó minihivatása magaslatán és akkor együtt tudunk dolgozni a jövőben is. Ebben a szellemi köszöntöm önöket és kérem Istent, hogy a jövőben jobban megértjük egymást a mulban.

Kádár Imre ezután arra kéri a kongresszust, hogy ratifikálja a szinaiat egyezséget, amelyet a kisebbségi újságíró szervezet nevében kötöttek és amely megpecsételi a román és a kisebbségi sajtó munkájának együttműködését. Határozati javaslatot olvas fel ebben az irányban és egyhangulag elfogadja a kongresszus.

Tabéry Géza a következő szónok, a cenzuráról beszél. Erről lapunk más helyen emlékeztünk meg.

Sárkány Gábor a bányai újságírók küldötte ugyancsak a cenzuráról tartott met nyelven nagyhatású és igen érte beszédet.

Walter Gyula főtitkár a kongresszus érkező üdvözlő táviratokat és leveleket vasta föl és ezzel a délutáni tanácsko délután fél két órakor véget ért.

Szenved a kis baba. ha nem Höfer hintőporral hintik be.

az újságírók vizsgáztatására volt. Indítványozza, hogy az ország társaságainak megismerése érdekében ren-
deljék ki a társaságokat, látogassák meg a re-
ndes államtitkárt jóakaratu közben-

Ernőnek az újságírók vizsgáztatására
előterjesztését a szervezet egyhangu-
lagja.

Marót Sándor a nyugdíjkérdésről
beszél és arról lapunk más helyén szá-
mál. Majd kiküldték a jelölő bizottságot
szavazni megejtésére.

Az országos választmány tisztikara

Dr. Szász Endre felolvasta, hogy a jelölő bi-
zottság elterjesztését az új tisztikarba, amely
választás után így alakult:

Elnök: dr. Paál Árpád.

Elnökhelyettes: dr. Kádár Imre.

Tagok: Szász Endre, Perédy György, dr.

Miklós (Speciator) Arad, Sárkány Gé-

za, Temesvár.

Elnökségi bizottság elnöke: Ligeti Ernő dr.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

Elnökségi bizottság elnöke: Marót Sándor.

klubbal az ország második kisebbségi újságíró klub-
ját adják át rendeltetésnek. Bárdossy tér-
parancsnok Hanzu generális nevében mondott kö-
szönetet és a maga részéről is azt kívánta, hogy a
nagyváradi intellektuális barátkozásból a kölcsö-
nös megértés szelleme fejlődjön ki. Costa-Foru
az emberi egyenlőség és testvériség gondolatának
nagy romániai harcosa emelkedett szellemű beszéde
után Speranza jogakadémiai tanár, a váradi ro-
mán intellektuális egyik kiválósága emelt szót a
román és magyar nép békés és harmónikus együtt-
élése mellett, majd Fehér Dezső Nagyvárad mult-
ját hívta tanuságnak, hogy ez a város mindig a meg-
értés és kölcsönös szeretet városa volt, ahol az el-
vakultság nem lett ura a lelkeknek és a román köz-
életi lérték mindig a legmelegebb kontaktusban él-
tek a magyar társadalommal.

A klubban megjelent Gussi Aurél sziguranca-
főnök kalauzolás mellett az akkor megérkezett dr.
Reu rendorprektus is, akit az egybegyűlések élénk
óvációjával fogadtak.

A bankett

Este százhusz terítékes bankett volt a Palace
külön termében. A bankett fél 10 órakor kezdő-
dött és a késő éjjeli óráig tartott. Az első fel-
köszöntőt Perédy György mondotta. Marton
Manó, arra az újságíróra, aki harminc éve disze
nemcsak a nagyváradi újságírók karának, hanem a
magyar újságírásnak. Marton Manót, sajnos, beteg-

sége visszatartotta, hogy személyesen ott legyen a
kongresszus résztvevői között. Ecselti Marton
Manó harcos újságíró munkásságát, kiemelte színes
tehetséget és igazi kollégialitását. Marton Manót a
bankett nagyszámú közönsége lelkesen, felállással
üdvözölte. Czegléd Miklós dr. Millére és
Costa-Foru a területi poharat. Constantin Mille
örömmel ivott arra a közeledésre, mely a magyar
és román újságíró kar között megindult. Costa-
Foru szellemes toasztot mond a banketten jelen-
levő nőkre. Dr. Szegő Imre magyar nyelven Bia-
nut-életi, aki a magyar újságírók igazi barátja és
még sohasem tagadta meg segítségét senki hozzá-
fordulótól. (Meleg, hosszantartó éljenzés: Eljen
Bianu!) Walter Gyula Göndör Ferencre ülti
poharat, a legszolidaritásos magyar újságíróra és az
újságírói tisztaság és tisztesség mintaképe. Pász-
tor Ede Hanzu tábornokot és Bárdossy tér-
parancsnokot ülteti, akik az újságírás őszinte bará-
tainak bizonyultak. Kocsán János Nagyvárad ma-
gyar közönsége nevében köszönti a vendégeket és
a kisebbségi újságírókat, akiknek az a lélekemelő
hivatásuk, hogy megértéssel keresve a közeledést,
boldog jövőt készítsenek elő az itt élő népeknek.
Váradi Ödön dr. szellemes baráti pohárköszön-
tője után Neumann Károlyné Fehér Erzsé-
kőszöntö meg román nyelven a nők nevében Costa-
Foru szellemes szavait s a sikerült, kedves toaszt
viharos tetszést keltett.

Sulyos panaszok az adóvégrehajtás ellen

A Nagyvárad Háztulajdonosok Szövet-
sége tegnap a kíméletlen adóvégrehajtások
ellen a következő beadványt intézte a pénz-
ügyigazgatóhoz:

Administrátor Úr!

Szövetésünk végrehajtó-bizottsága leg-
utóbbi ülésén sok panasz hangzott el a ma-
gas kincstár érdekében fogantatba vett adó-
végrehajtások miatt.

Panasz tárgyává tették nevezetesen
egyrészt azt, hogy a kincstár oly adózók
ellen is, akik hátralékban egyáltalán
nincsenek, tehát már ki-
fizetett adóösszegek erejéig is,
fogantatosított végrehajtásokat úgy, hogy
ezek kénytelenek a végrehajtási eljárás meg-
szüntetésére érdekében a pénzügyi hatóságok-
nál hosszadalmas utánjárásokat eszközölni,
ami által azon időt, melyet kényérkeresésük
és a kincstári adótartozások céljaira szel-
gáló összegek megszerzésére fordítanak,
feleslegesen elpocsékolják.

De sőt tapasztaltuk azt is, hogy még az
ilyen lépések sem óvják meg az adózót az
öt fenyegető árverésektől és ez érdekből
még további lépéseket is kell tenniük s illeté-
ket, munkaerejüket ismét feleslegesen töl-
kolni.

Ezen tapasztalatok azt a szomorú felte-
vést keltették fel bennünk, hogy az adózók
által köteleességszerűleg befizetett adók el-
könyvelésénél kétségbeesztő kaosz uralkodik
s illetve, hogy ezek az adók könyvekben hó-
napok, de esetleg egész év óta is elköny-
veve nincsenek, mert csakis így képzel-
hető el, hogy tagjaink ellen az egész 1923.
évre járó adó erejéig is vezetettnek végre-
hajtások akkor, midőn ezek negyedévről-
negyedévre pontosan ki fizetve vannak.

Ezt a körülményt az adózók szempont-
jából veszélyesnek tartjuk abból a szempont-
ból is, mert így az adó fizetése tekintet-
ében egyetlen bizonyítékot, a könyven el-
kallódható kis nyugtáppapírlapok képezik s
ekként, ha ezek tényleg elvesznek, akkor az
adózó már ki fizetett adója utólagos meg-
fizetésére lesz végrehajtási úton kényszeri-
tve.

De panaszok hangzottak el a végrehajtás

tások során tapasztalt kíméletlenség miatt is.
Az adózó polgár nem passzióból marad
hátralékban adójával.

Azonban a végrehajtó közegek igyeke-
snek még súlyosabbá tenni helyzetét. Nem
oly vagyontárgyakat foglalnak le, amelyek
a kincstár követelését fedeznék, hanem
amelyek lefoglalása s lepecsételése megbé-
nitja s lehetetlenné teszi az adózó foglalko-
zása folytatását.

Tapasztalati tény ugyanis, hogy ügy-
védnek írógépet és íróasztalt foglalják le
kereskedőnél pedig lefoglalják s lepecsétel-
lik a Wertheim-kasszáját, amelyben fizet-
ési könyvei vannak elhelyezve.

A törvény az ily eljárást, mely az adó
zót életfoglalkozása folytatásában gátolja
egyenest megtiltja és ez a kincstár érde-
keit sem mozdítja elő.

Mindezek alapján esedezünk:

Méltóztatások panaszainkat vizsgál-
tárgyává tenni és a panaszolt sérelmek
azonnali megszüntetését elrendelni.

Fogadja Administrator úr őszinte magy-
rabecsülésünk kifejezését.

A Háztulajdonosok Szövetsége képvisel-
tetében:

Dr. Lengyel Zsigmond Dr. Lazar Aurél
titkár. elnök.

Menyasszonyi kelengyékre vásznak, chifonok, batistok,
legmegbízhatóbb minőségben Leitner Márton által

HEYMAN-SZINKÖR

8, 9, 10

A bajos Bécs

Henny Portiennel.

Előadások kedden 3, 5, 7, 9 órák;
szerdán, csütörtökön 5, 7, 9 órák.

let átszervezés
let hallatlan olcsó karácsonyi el-
tást rendez hétfőtől kezdve

Kardos I. és Társa

-cég Steperrel szembe

írányadó olcsóságunk: Libe
minden színben 68 Lei, Velu
siffon 1100 Lei helyett 875 Le

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Kedd délután fél 4 órakor: Dolly, mérsékelt helyarákkal.

Kedd este: **Román előadás.**

Szerda este: **Cárnó**, repriz, bérleten kívül. Sorozatszám 76.

Csütörtök este: **Cárnó**, repriz, A) bérlet. Sorozatszám 77.

Péntek: **Cárnó**, repriz, B) bérlet. Sorozatszám 78.

Szombat d. u. fél 4 órakor: **Yus-Hi**, operett-ujdonosság, olcsó helyarákkal. Sorozatszám 79.

Szombat este: **Orlov**, operettujdonosság, először, bérleten kívül. Sorozatszám 80.

Vasárnap délelőtt: **A Törökves Sportegylet Modas-matinéja.**

Vasárnap délután fél 3 órakor: **Diadalmasszony**, operett, mérsékelt helyarákkal. Sorozatszám 81.

Vasárnap délután fél 6 órakor: **Valuta**, Pálfi György-Érén pályadíjat nyert parasztdramája, mérsékelt helyarákkal. Sorozatszám 82.

Vasárnap este: **Orlov**, operettujdonosság, második. Bérleten kívül. Sorozatszám 83.

Hétfőn: **Orlov**, operettujdonosság, harmadszor, A) bérlet. Sorozatszám 84.

Kedd: **Orlov**, operettujdonosság, negyedszer, B) bérlet. Sorozatszám 85.

Szerda este: **Orlov**, operettujdonosság, ötödik. Sorozatszám 86.

Csütörtök este: **Orlov**, operettujdonosság, hatodik. Sorozatszám 87.

Péntek este: **Orlov**, operettujdonosság, hetedik. Sorozatszám 88.

Szombat este: **Orlov**, operettujdonosság, nyolcadik. Sorozatszám 89.

Vasárnap este: **Orlov**, operettujdonosság, kilencedik. Sorozatszám 90.

A hét összes előadására a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

Ünnepi előadás a színházban

Szombaton este nyolc órakor fényes és ünnepi díszelőadás volt a színházban, mely zsúfolásig telt meg előkelő közönséggel. A román vendégek: Ionescu Péter dr. külügyminiszteri sajtófőnök, Costa Foru, Mille Constantin, dr. Bianu Jenő, a központi sziguranca főfelügyelője, valamint a kolozsvári, aradi, temesvári kiküldöttek külön páholyban foglaltak helyet. A katonai parancsnokság páholyában megjelent dr. Regman Miklós prefektus és Bárdossy Cornél alezredes, téraparancsnok.

Először Gróf László színházigazgató jelent meg a függöny előtt, aki román és magyar nyelven üdvözölte a színház nevében a kongresszust. Hangsúlyozta, hogy a magyar színjátszás, amely a sajtóhoz való viszonyában sohasem felejtetheti, mit köszönhet az újságíróknak, emlékeztet az ünnepének tekintetét az estét.

Majd Perédy György tolmácsolta keresetlen szép szavakkal a váradi újságírók köszöntését. Azt hangsúlyozta, hogy a magyar színészet sorsa a mi szívünkön fekszik s a magyar szókultúrában egyazon törökvesek hevítik a színházat és a sajtót. Kádár Imre dr. a központi szervezet üdvözlését tolmácsolta román nyelven. — A művészet forrását találkozik két népnek egymással évszázadok óta elválasztott lelke — mondotta — bár különböző fajtól fakadt a két nem művésze de egyazon tereken találkoznak ismét: az emberi lélek magasabbrendű érzésein. Itt aztán egyazon törökvesek hajták mindkét fajt közös célok, közös ideálok felé.

Hauptmann Gerhardtól és színrekerült „Pippa táncol” című színművéről Osváth Kálmán tartott mélyenható, szellemes konferanszot.

Az előadás díszet és sikerét emelte Kádár nélszky Margit pompás játéka, aki a törékeny, szubtilis olasz leány alakját érzékeltette meg ragyogó művészetével. Nagy és rendkívül meleg sikere volt. Tóth Elek rég nem volt már ilyen hatalmas és nagyszerű, mint ebben a szerepében és a legnagyobb dicsőret és elismerés hangján kell megemlékezni Lengyel Vilmos trappáns alakításáról és stílusos rendezéséről. De kitűnőek voltak a többi szereplők is: Darvas, Hetényi, Berenghi.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

— Dolly kedden délután. Tekintettel arra, hogy kedden este ismét román előadás lesz, délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyákkal mellett a Dolly című nagysikerű operettet tűzte előadásra az igazgatóság. Az operettnek nem kell reklám, a szezonban a legmaradandóbb ér-

tékü sikert aratta, amiben igen nagy részük van a szereplő művészeknek P. Gaizler Lólának, Bellák Arankának, Simon Évinek, Pompának, Págernek, Stollnak, Sósának és Berenginek.

— **A Cárnó reprize.** Óriási ambícióval készült a drámai ensemblé a Lengyel-Biro történelmi dráma, a Cárnó reprizére, mely szerdán este bérletszínházban kerül színpadra. A Cárnót ma a világ minden nagy színházán több mint 15 nyelven lefordítva játsszák óriási sikerrel, természetes tehát, hogy a magyar szerzők diadalmos darabja nálunk is felkelti a legnagyobb érdeklődést. A Cárnó főszerepeit Jósika Mici, L. Hollos Juci, Tóth Elek játsszák.

— **Orlov.** Az egész városban már nem beszélnek másról, mint a színház legközelebbi operettujdonosságáról, az egész világot diadalmosan bejáró Orlovról, melyet szombat este mutat be az operett ensemblé és tízenegyszeregy-másután kerül színpadra. Az Orlov egyesíti magában mindazt, ami egy modern operettel széppé és ellenállhatatlanná tehet. Tág tere nyílik a kiállításnak a szereplő művészek toalettkreációinak, a táncprodukcióknak és a játékművészetnek úgy, hogy nem lesz egyetlen pillanat sem, amikor a néző közönség érdeklődését oda ne láncolná a színházhoz. Öröklés szerepeinek az Orlovban. Az igazgatóság új díszleteket, káprázatos kosztümöket csináltatott az új operettre, az előadó személyzet pedig a legmagasabb ambícióval készült a nem mindennapi sikert ígérő premierre. A főszerepeket ebben a szenzációs operettben Zöldhelyi Anna, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Sós, Stoll és Bereng játsszák.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 óráig.

Kedd: „Práter álom” (A bájos Bécs). Főszerepben Henny Porten-nel.

Szerda: „Práter álom” (A bájos Bécs). Főszerepben Henny Porten-nel.

Csütörtök: „Práter álom” (A bájos Bécs). Főszerepben Henny Porten-nel.

— „A bájos Bécs — vagy Práter álom”. A nyomozó gondok után egy felirisszűlést fog jelenteni mindenki számára, aki megnézi kedden, szerdán, csütörtökön a Heyman-szinkörben a bájos Bécs, vagy „Práter álom” című filmet, melynek főszerepét Henny Porten, Ossip Fumici és Angelo Ferrari játsszák. Jelzők nem szükségesek e filmhez, e három művész neve tökéletesen garancia arra, hogy a sláger itt is oly nagy közönséget fog vonzani, mint mindenütt, ahol csak színpadra került e film. A „Bájos Bécs” előadásai mindennap 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A keddi előadás azonban délután 3 órai kezdettel indul meg mérsékelt helyákkal mellett, teljes zenekari kísérettel.

~ MOZI ~

Vörös szerencsétlenség Rómában

Halálos szerencsétlenség történt nemrégiben Rómában, amikor az új „Quo Vadis”-film felvételeit készítették. Eppen az a jelenet készült, amikor Neró kegyetlen bosszút all a keresztényekre és a gyönyörű Liciát, egy meztelen bika hátára költeti. A hatalmas erejű urzus megékezi a bikát, ekkor azonban az örült Neró oroszlánokat szabadítja a keresztényekre. Eddig a filmfelvétel rendben ment, minden kitűnően sikerült. Ekkor azonban az egyik hatalmas nőstény-oroszlán váratlanul verszemet kapott és átugrta a több méter magas vasrácsot, amely a vadállatokkal elválasztotta a filmező társaságtól. A statiszták hanyat-homlok menekültek, de az oroszlán egyetlen biztos, hatalmas ugrással rávetette magát az egyik menekülőre és a többiek személtára

valósággal széttepte. Ilyen veszélyesemények között készítették az új „Vadis” című filmet, amelyben Emil Jannings és Alfons Fryland játszanak és melyekedden mutat be a Dorian-filmszínházban.

APOLLÓ-MOZGÓSZÍNHÁZ

HETI MŰSORA:

Kedd, szerda, csütörtök: „Gróf Főszereplő Conrad Weidt.

— **Conrad Weidt** az Apollóban. egy szenzációs drámát mutat be az mozgószínház: „Gróf Costia” címmel nek főszerepét a legnagyobb élő mozgószínházban játsza. Ez a hatalmas vonásos dráma rendkívül izgalmas ményével méltó feltűnést fog kelteni a város mozilátogató közönsége körében. A darab cselekménye egy orosz gróf drámáját tárja fel, amelyben Gróf szerepét Conrad Weidt utólrétegeti. Vesszettel alakítja. Nincs egyetlen neta ennek a mesteri filmnek, amely kötné a nézőtér érdeklődését. 8 felkeresztül szinte bámulatos erővel ez a nagy filmművész a kétségek csaknem megörült embernek hallható védéseit. Az Apolló új drámáját nézni mindenkinek, aki a filmművészlődésének egy nagy, szinte legnagyobb zvonvitékát akarja látni. „Gróf Costia”, szerdán és csütörtökön kerül s

— **Emil Jannings**, a jelenkor legnagyobb filmszínésze játsza Nerót az új „Quo Vadis”-filmben, melyet Sienkiewicz Henny Porten után Gabrielle D'Annunzio filmje meg. A 10 felvonásos monumentális film Janningson kívül Alfons Fryland és L. Davis is játszik. Az előadások 5, 7 órakor kezdődnek a Dorian-filmszínházban. Rendes helyákkal!

LEGJOBB és LEGOLCSÓBB UR-É-VATSZ.

SERES

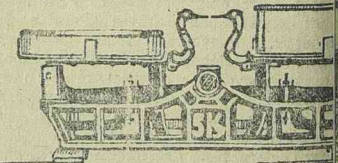
Str. Josil Vulcan (Nagy Sándor-utca)

Legszébb **Karácsonyi ajándék** egy divatos

csőernyő

melyek kizárólag e célra, mélyen leszában kapnak

Blum Vilmosnál a Körösi

Fabrice de Cantare System FLORENZ MÉRLEGGY

Oradea, Str. Astra 6. Telef.

Jótállás mellett

javít és hitelesít mindenféle mérleg

Dr. Reu Illés

Az új rendőrprefektus átvette hivatalát

Tenap reggel megjelent a rendőrségen Reuillés a kinevezett új rendőrprefektus, me szombaton letelte az esküt a belminiszternek. Délelőtt megtörtént a hivatalbavétel. Catana Aurél volt prefektus átadta az összes aktákat. Délelőtt 11 óra körül az összes 18-ik számú szobába érkeztek a nagyváradi államrendőrség tisztai, akiknek nevében Bunescu rendőrgyűlésen üdvözölte az új prefektust. Dr. Reuillés kéri a rendőrség tisztikarát, hogy a jövőben kijelentse: reméli, hogy a rendőrségben fogynak élni.

A nagyváradi "rendőrségi tudósítója" jelentette az új prefektusnál, aki azonban a hivatalbavételéig annyira el volt foglalva, hogy a délelőtti kérését újból magához, azaz a rendőrségi tudósítója programjához.

Hatvány Lajos báró
Ady-estje

Az este a Vigadóban gyűlnek össze a város intellektuális férfiai és hölgyei, hogy meghallgassák Hatvány Lajost. A báró, a közéletben baráta volt az elhunyt Ady Endrének, az igazi Adyról beszélt, mint a leghivatottabb ember a kérdésben. A költő Ady nem megértetlen színx, de azok fedik el őt, akik utalnak a maguk kicsi személyével a költőre és pergetik unalmasan az Ady-kadaverre közhelyek homokját. Hatvány Lajos, a barátja, mecénása, a költő és volt idő, hogy kolportörje volt a szellemének, melynek utat vágott a pusztaságon keresztül — hallhatatlan a miatt káprázó birodalmainak. Hatványnak nem joga, egyenesen kötelessége a fórum előtt beszélni Ady Endrével, és ő állt a legközelebb.

Ingyen kapja meg

Az a "Nagyváradi" minden olvasója a nagyváradi "szép és gazdag naptárát. Mindegyiküknek pontosan fogjuk a naptárához szállítani.

Azok, akik naponta vásárolják meg a naptárt, tegyék el mártól fogva a lap első oldalát egészen karácsonyig. Ezekkel az összegyűjtött lapokkal szemben minden olvasó ingyen kapja meg a naptárt.

"Nagyváradi" előfizetési ára — a helyi lapokkal egyformán — tíz lelet. El bennünk a biztos remény, hogy az egész ország előfizetői sem, akinek 60 lelet nem érne havonta a "Nagyváradi", hanem a magyar közönség legjobb barátja, barátja, érdekeinek védelmezője.

Az emberek érdeklődése ismételt közönlönyösségre a lapkiadók szindikátusának szándékai folytán senkinek a megjelölt előfizetési árnál olcsóbban a lapot nem kapjuk.

Azok, akik karácsony szalonra mélyen leosztották a Leiner Márton Rt.-nél.

Schöberl-ágyak

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

ART KARPITOSNAI

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

Azok, akik megrendelésre kaphatják 3500 Lelet

LEGUJABB

A kamara mai ülése

Bukarestből jelentik: A kamara mai ülésén Orleanu szökölt. A kormány részéről jelen vannak Duca, Bratianu Vintila, Anghelescu, Mardarescu, Tatarescu és Savlanu miniszterek.

Russu képviselő a marosvásárhelyi prefektus visszaéléseit teszi szóvá.

Tatarescu igéri, hogy a megindított vizsgálat semmi szabálytalanságot nem állapított meg.

Bárdos a prahovai prefektus 22 millió panamájáról beszél. — Hora a rokkantak érdekében szólal fel.

Javara kéri a kormányt, hogy a tatarnari per politikai oldalait ismeresse.

Ugron István, a Magyar Párt elnöke Genbe utazott

Kolozsvárról jelentik: Az Országos Magyar Párt központi elnöksége ma hivatalos kommunikációban tudatta a sajtóval, hogy Ugron István, a párt elnöke fontos közérdekű ügyben hosszabb időre külföldre utazott. Közli még a nyilatkozat azt is, hogy a távollévő Ugron István dr. gróf Bethlen György, a párt alelnöke fogja helyettesíteni, aki a december 15-ére hirdetett közgyűlésen is elnökölni fog.

A Nagyváradi kolozsvári tudósítójának alkalmával volt beszélni hétfőn reggel a pályaudvaron a külföldi utra induló Ugron Istvánnal.

Tatarescu igéri, hogy szerdán fog ez ügyben válaszolni.

Lupu kéri, hogy válaszoljon a miniszter Jacobescu interpellációjára is.

Tatarescu megígéri.

Bratianu Vintila Jorga állításával szemben kijelenti, hogy a költségvetésben megfelelő összeget vettek fel kulturális intézmények és külföldi propaganda céljaira.

Jorga meg van elégedve a válasszal.

Ezután áttértek a napirend tárgyalására.

Hanu az egészségügyi költségvetésről beszél és dicséri a kormányt.

Az ülés folyik.

varon a külföldi utra induló Ugron Istvánnal.

— Mint a református egyház főgondnoka utazom Genbe — mondotta Ugron, — hogy a népszövetségi tanács ülésének december 7-én kezdődő ülésén résztvegyek és a szepetemberben megkezdett tárgyalásokat folytassam. Hangsúlyozom, nagyon sajnálom, hogy a december 15-iki tanácsülésen nem elnökölhetek, de olyan fontos az ügy, amelyben elutazom, hogy halasztást nem szenvedhet.

* Dr. Regman Miklós prefektus névnapján ünnepelt. Vasárnap ünnepelték meg dr. Regman Miklós prefektus névnapját. Délelőtt a vármegyei tisztviselők Tempelean Dezső alispán vezetésével testületileg tiszteltek a prefektusnak, aki gazdagon megvendégelte tisztviselőit. Este prefektus lakásán nagy vacsora volt, amelyen városi élet előkelőségein kívül ott volt Moscu Traian miniszter is.

A Miklós-nap alkalmából dr. Zigre Miklós, dr. Popovici Miklós, Patruban Miklós bankigazgatók voltak családi ünnepségek, amelyeken igen sokan vettek részt.

* Az újságírókongresszus bukaresti vendégei. Vasárnap délelőtt 10 órától, kevesebédől megszakitással este hétig tartott az erdélyi és bánáti újságírók fontos tanácskozása. És ez idő alatt ott ültek az elnökségekben a kongresszus előkelő bukaresti vendégei, a román közélet és publicistika olyan kitűnő személyei, mint Ionescu, a titkárság, a sajtótitkár, Costa Foru, ez a legismertebb emberbarát és politikus és a nagyvagyos tolu Mille Constantin. Bámulatos az intenzív érdeklődés, az a meleg figyelemmel, amellyel a kongresszus tanácskozásait kísérték. Az üdvözlés első szava Perce György, a nagyváradi újságíróegyesület elnökének részéről hangzott el felülről. A nagyváradi beszéd, mely szép köntösbe öltözött, járult előbbük, a szimpátiának külsőleg is érzékelhető melegségével fogadták. — Legyen — mondotta Perce — ne csak a mi különbségünket tiszteljük, hanem a vendégeink, de igaz és megértő barátaink. A kongresszus későbbi felolvasása, — mely lapunk más helyén bő tudósítást adunk — román kitűnő személyek ajkáról elhangzott nyilatkozások, csak újból fényes igazolást adtak annak, hogy ez a három kitűnő bukaresti úr nemcsak a kongresszus vendégeinek disze volt, de ők a romániai magyar újságírók nemes, önzetlen és igaz barátai.

* A katolikus püspökség és kántalan radi ingatlanai. A kanonok-kertek, a káptalanok és a papnöveldék kertjét a városi agrárzottság kisajátította. A káptalan egy leletet S. more Miklós bankigazgató megvásárolta és a palotát akart építeni. Azonban a tróntarcsa egyesülete azt is kisajátította. A káptalan megfélemlítette az agrárzottság határozatát a legfőbb agrárzottság értesítette a káptalat, hogy az ő és a püspökség belterületén lévő szobák forgó kisajátítások nem törvényszerűek és azokat megsemmisítette. Dr. Suhajda György a káptalan ügyébe már tegnap meg is jelen a város gazdasági ügyosztályánál és kérte a felsőbb határozat tudomásul vételét.

* A Schic Parisien legújabb száma is kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

UJDONSAGOK

A NAGYVARAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:

Videken:

Egész évre . . . 720 lei	Egész évre . . . 800 lei
Félévre . . . 360 "	Félévre . . . 420 "
Negyedévre . . . 180 "	Negyedévre . . . 220 "
Egy óra . . . 60 "	Egy óra . . . 80 "

Telefonszám 38.

Dec. 10-én

Henry Marleau

a világ legnagyobb hegedűművésze
a Heymann-kertben.

Jegyek a Hegedüs Hirlap,rodában
kaphatók.

* Lapunk legközelebbi száma a mai Mária szepl. fogantatása ünnep folytán csütörtökön reggel jelenik meg.

* Mosoiu miniszter Nagyváradon. Mosoiu Traján miniszter vasárnap délután 3 órakor az új rendőrprefektus Dr. Reu Illés kíséretében Nagyváradra érkezett. A miniszter vasárnap este dr. Regman Miklós prefektus névnapján ünnepségein vett részt, tegnap reggel pedig auton a tiszteletére rendezett vadászatra hajtattott a cséfal vadászterületre. A vadászaton a miniszter mellett részt vett dr. Regman Miklós prefektus és meghívottak voltak: Popescu ezredes, dr. Bancilla János, Negulescu Athanasz, dr. Bucico Coriolan polgármester, Gussi sziguranca-főnök, Bota György tankerületi főigazgató, Veress Béla főszámvevő, valamint Roman és Fekete prefektusi tisztviselők. A vadászatra a társaság reggel 10 órakor három auton ment ki és az esti órákban tértek vissza, hogy részt vegyenek az esti liberális pártértekezleten.

* Ady legbensőbb ismerője és barátja Hatvány Lajos tart ma este 9 órakor előadást a legnagyobb magyar költőről a Vigadóban.

* December 19! Már úgy is tudja, de véssé még jobban emlékeztetése ezt a napot! December 19-én van a Zsidó Fővárosi érteke,

* **Betiltottak egy nagy kenyérüzemet.** A Calea Victoriei (volt Kolozsvári-ut) 33. szám alatt működik Constantinovici Sopra kenyérgyártó nagyüzeme. Az utóbbi időben a városi közegészségügyi tanácsa gyakoribb szemlélt tart az élelmiszer készítését foglalkozó üzemekben. A hét utolsó napján egy ilyen szemle-bizottság látogatta meg Constantinovici Sopra péküzemét is. Az inspicálás a kenyérgyára igen lesújtóan végződött. A bizottság megállapította, hogy a helyiség rendkívül, szinte visszataszítóan piszkos. A szomorú tapasztalatok arra indították dr Comsia tisztifőorvost, hogy elrendelje a kenyérgyár azonnali bezárását s a hatósági tapasztalatok alapján megfelelő eljárás indul Constantinovici Sopra tulajdonos ellen. Az élelmiszer-üzemeket különben a bizottság tovább folytatja. Dr Comsia főorvos az eddigi vizsgálatok alapján már is javaslatot készített, hogy a kenyérgyártást a szatcsboltok szüntessék be. Előfordult például legutóbb, hogy petróleummal átitott kenyéret vittek be a tisztiorvosi hivatalhoz. A panaszos a gyárat jelölte meg, azonban kiderült, hogy a gyár nem hibás: a petróleumszag a szatcsboltokban itatódott a kenyérbe. A hatóság azon van, hogy kenyér csak az élelmiszer-kereskedésekben s a pékműhelyekben legyen kiszolgálható.

* **Akárhol volt már, akárhova megy,** sehöl se fogja magát jobban találni, mint a Zsidó Fúarvázah december 19-iki estélyén.

* **A bukaresti újságírók egyrészé Costa Furu ellen.** Bukarestből jelentik: A román újságírók szindikátusa vasárnap, e hó 13-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen dönteni fognak Costa Furunak, az emberi jogok legja romániai vezetőjének kizárása felett. Costa Furu ugyanis az újságírók egyrészé hazafiataln magatartással vádolja.

* **Halálozás.** Özv. Dolch Lajosné szül. Kállay Terézia, Misis Maud jóvendómondó édesanyja 78 éves korában elhunyt. Temetése holnap, szerdán délután 2 órakor megy végbe a Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utcai gyászaházról. Gyászolják szerető gyermekei, unokái és rokonai.

Mint részvételt értesülünk özv. Gerő Béláné tegnap délelőtt 11 órakor meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Ciorogari (Uri)-utca 41. számú gyászaházról.

* **A Simplon expressz 19 órát késett.** Bukarestből jelentik: A 102-ös számú nemzetközi expressz, amely Temesváron keresztül bonyolítja le a forgalmat Jugoszlávia és Olaszország felé, 19 órással késéssel érkezett meg a fővárosba. A késés oka az volt, hogy Jugoszláviában olyan hatalmas fagy van, hogy a mozdonyok a nagy hidegben megrongálódnak. A hófúvás is akadályozza a vonatok közlekedését.

* **Megígyott egy ember Bihar község határában.** Biharról jelentik: A bihari határban ma reggel megígyották a bihari év hatvan év körüli embert. A zsebében mindössze egy 1918-ban Puskás Ferenc káplár nevére kiállított katonai igazolvány volt. A hulla minden valószínűség szerint azonos az 1867-ben született, a nagy háború alatt a temesvári hadtestben káplárként szolgáló nagyváradi illetőségű Puskás Ferenc holttestével. Puskás Ferencet a bihari előjáróság a hullaházba szállította. Ha van Nagyváradon hozzátartozója, eltemetése ügyében jelentkezzen Biharban.

* **Dagad a grivicei vagonjavító panamája.** Bukarestből jelentik: A grivicei vagonjavító műhelyben teleplezett visszaélés olyan méretű, a milyenre még nem volt példa Romániában. A vizsgálat megállapította, hogy a műhelybe utalt romlott vagonokat anélkül, hogy hozzányúltak volna, visszaküldték a forgalomba, de ugyanakkor bont is állították ki és a javítási költséget felvették. Egy-egy vagon 15-20-szor is megtehető ezt az utat. A bűnösöket az illovi ügyészség fogházába szállították.

Gummihartisnyják, sérokkotók, haskotók
„Muzica” Str. Nicolae Iorga (Zoldia-ut) 13.

Szépségápolás

D. Stenberg Helén
modern kozmetika intézetében
Mária királyné (Bémer)-tér 3 szám, 1. emelet

* **Ma van báró Hatvany Lajos Ady-estje a Vigadóban.** Kezdeté 9 órakor.

* **Lepedatu miniszter három erdélyi festő kiállításán.** Tegnap, vasárnap nyitott meg Kolozsvárott a megyeháza nagyeremében három kitűnő erdélyi festő: Szolnai Sándor, Demian Tassy és Wittmann szász festő kollektív kiállítása. A megnyitásra leérkezett Lepedatu miniszter is. A kolozsvári közönség egyhangú megállapítása szerint a három festőhöz hasonló értékű kiállítás évek óta nem volt Kolozsvárott.

* **MINDENKINEK érdeke, hogy méltóképpen bucsuzzon az ó-esztendőről, hogy annál szebb és jobb reménységgel köszöntse az újévet.** A nagyváradi nyomdászság nagyszerű rendezőgárdája gondoskodik róla, hogy impozáns Szilveszter-estélyt szerezzen a közönségnek és erre az alkalomra nagyszerű, vidám farsangi műsort állít össze, amelyet Losonczy Gábor tanít be a kiváló műkedvelőknek. A Gutenberg Dalkör méltóképpen ad keretet a Szilveszter hangulatának és a pazar műsor és a sok-sok szórakoztató műsorszám biztos garancia arra, hogy ez a böhém estély a legteljesebb anyagi és erkölcsi siker fog eredményezni, amelyre már is felhívjuk a közönség szíves figyelmét. A műsor utolsó reggeli tartó tánc lesz, amelyhez a zenét a színház művészi zenekara adja.

* **Vetítő-est a Kath. Körben.** Kedden, dec. 8-án este fél 7 órakor dr Némethy Gyula főrra bemutatni a Vatikán művészeti remekait vetített színes képekben.

* **Ady-est a Vigadóban ma 9 órakor.** Hatvany Lajos báró előadása.

* **Gyilkosság Körösgyíresen.** Campian Teodor körösgyíresi csendőrmester jelentette a királyi ügyészségnek, hogy szombaton délután a község kocsmájában Lipoli Vaszali leszúrta Kodila Teodort. A gyilkosságot most is, mint rendesen korommal verekedés előzte meg, amikor Lipoli Vaszali több késszúrással leszúrta jóbarátját. Az ügyészség elrendelte a hulla felboncolását.

* **Eljegyzés.** Leipniker Maca Arad, Kolliner János Nagyvárad, jegyesek.

* **Waldbauer-Kerpely dec. 12-én. Musica.**

* **Egy tegdigi asszony borzalmas tűzhalála.** Özv. Ferencz Józsefné 40 éves mezőtelegdi asszony szombaton reggel konyhájában főzött, amikor megszádlott és rábukt a sportherre. Felső teste teljesen összeégett. Beszállították a kórházba, ahol azonban a gondos ápolás sem tudta megmenteni az életnek s vasárnap délután meghalt.

* **Nézze meg kedde délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal a „Bájos Bécs” című filmet a Heyman-szinkörben.**

* **Okvetlen váltsa meg a jegvét Henny Porten föllépéseire a Heyman-szinkörben kedden, szerdán vagy csütörtökön.**

* **Dr Balázs Jenő őrizetere egy rendőrt állítottak az emekőházba.** Pár nap mulva lejár az a megfigyelési idő, amit a törvény adott dr Balázs Jenőnek, a merénylet nagyváradi ügyvédnek. Az emekőház orvosai most megfigyelés alatt tartják dr Balázs Jenőt és az ő véleményüktől függ, hogy kiadható-e a megzavarodott elméjű fiatal ügyvéd, aki tíz késszúrással megsebesítette feleségét, az igazságszolgáltatásnak. Dr Fildán Emil tegnap átiratban kérte a rendőrséget, hogy dr Balázs Jenő őrizetere rendeljenek ki egy fegyveres rendőrt. A főügyész átirata szerint dr Balázs szándékos emberölési kísérlet gyanúja alatt áll és feltétlenül szükségesnek találja, hogy egy rendőr mellette legyen. A fegyveres rendőrszem már tegnap megezdte szolgálatát dr Balázs mellett.

Estélyi cipőket legdivatosabb kivitelben hozott anyagból is **24 óra alatt készíti Deczku Sándor**
Str. Avram Janca (Muzica-utca) 2. az udvaron.

* **A „Femina” és „Vouge” karaszmai, nagy illusztrált kötetek kap Hegedűs Hirlapirodában.**

* **A Vasöntőde „Acélhang” dalkörének** rászonyi bangve, senye és táncmuatás rosvásárhelyi országos dalosversenyen magat nyert Acélhang dalkör ezidén is megtartott évi mulatságát. Ez alkalommal berdalkör egy hosszú év alatti fejlődését és kodik a dalkör vezetősége arról, hogy lesznek, egy kellemes este emlékével távomulatságról. A színház tagjainak közreműködésével a műsor állitának össze és az estély mebből egy jelentékeny részt juttatnak a műsor elhunyt Madas István özvegyének. A műsor vető és reggeli tartó tánc, tombola és verseny, bizonyára csak vonzani fogja a sen szórakozni vágyó ijjuságot. Az estély cseny első napján, a katoikus Körben tartva. A műsor ismertetésére meg visszatér.

* **Megérkeztek a 75 százalékos vanolványok a következő hadiözvegyek árvái, hadirokkantak részére:** özv. Barmuelné és gyermekei, Bákó Jánosné, Gyuláné, Böttger Bélané és Teruska, Bujosné, Boksán Demeter, Berger Ede, Czauszánna, Csordás János, Terke Teodorné, Gtina, Garon Józsefné és fia, Gvengé Józsefgula Káman, Hevesi András, Huber Józse Raveica, Leby Ignác árva, Mayer András, Anna, Phení Margit és Erzsébet, Schwarcz Schuller József és Anna, Szabó Ferenc, Szván, Takács Antalné, Truca Gergely és Jenő. Ezen igazolványokat a régi vasuti igazóság, nyugdíj „titlu de pensune”, valamint kantsagukat igazoló pros felülvizsgálati igazolványa mellett átvehetik a megyeháza, 21. sz. alatt.

NŐI KÓCIPÓ 500

Kapható

REICHARD és fia cég

Veszek szőnyeget, zongorákat, egész lakberendezést.
Siernberg, Regele Ferdinand

* **Fel hívás a lótulajdonosokhoz!** A előjáróság, mint 1. fokú állategészségügyi felhívja a lótulajdonosokat gondoskodniuk, hogy lovaik a téli időjárásnak megfelelő szás, elesés ellen védő alkalmas téli patkógyenek ellátva és hogy a kocsi és szekerek csak az utak állapotának megfelelően i megterhelve. Fennakadás esetén nem a lovak és céltalan titlegelésével, hanem a tulrakot tehermentesítésével, vagy pedig előfogat alkásával kell segíteni. A lovak tuteherelése és lése állatkínzás által okozott kihágást mint ilyen, szigorú büntetés von maga után denkinek joga van a szükséghez képest a legbbi rendőrszem igénybevetelével is az kínzásának aronalt becsünlését követel elkövetett állatkínzást hatóságilag megtorolt állatkínzás miatt feljelentésnek — a tettenek és lakóhelynek — valamint a tanuk rlesével a városi kihágási ügyosztályhoz, vagy a városi állatorvosi hivatalhoz intézendő dea la 30. Noembrie 1925. Popa, seful anti

Harisnya, keztyű, selyemsál nagy vála ban Szenszki Miklósnál, Sas-passag

* **Adakozás.** A nagyváradi izr. hitványarvázaháza javára Moskovits Miksa 2. Altmann Testvérek 200 lelt, Pogár Fritnéhai László fia balala éviordulójára 2 adakoztak. Természetbeni adományt kü Klór Antal, Faludi Miksáné, Fuchs Ernő, vits Miklós, Láng Samuné. A zsidó aggá javára dr Barta Ferenc és neje Hillinger Nagyszalonta 6000 lelt adakoztak, amely anyokról halás köszönetet mond a jóték tézmények vezetősége.

CHLORODONT A FOGAKNAI

* **Molett hölgyek számára utolér len melltartók melltartó- gyomor- és kőtő kombinációk rendelhetők egvényl metre csakis: Kováts Sándornál Nil telep. Legujabb divat.**

Endák eladók Horbázt tértiszabónál
Mezey Mihály)-utca 4.

hűgés, rekedtség, hurut ellen leg-
aválódi Réthy-féle pemete-
lor. Mindenütt kapható.

Has harisnyái legjobbakk

Legjobb telefonkészülék villanykörte és
raktáramról. Házi telefon s villany-
tis minden témpári s eszterga-munkát, ja-
koki igen szolid áron vállal R. elektro-
mus, Szalárdi-utca 9. telefon 512.

Karácsonyi játékok vásár a
ban. Caica Reg. Ferdinand 16.

Hegedüs Hirlapiroda Menetleg-
telefonszáma 458.

ültöld- és beföldre utazók figyel-
ránjuk, hogy kálókocsi- és vasuti-
váltásáról a Hegedüs Hirlapiroda-
odoskodjanak. Telefon 458.

agy „Modell Album” és ezenkívül
a divatlap legújabb száma kapható a
s Hirlapirodában.

Tündérüljak” legjobb magyar kézi-
divatlap előző havi számai kaphatók
s Hirlapirodában.

oltán-féle iztelen és szagtalan csuka-
minden gyógyszerárban és drogé-
smét kapható. Romániai főraktár:
s drogeria Oradea.

izumát (magyar) 24 óra alatt 540
tézti a Hegedüs Hirlapiroda.

1926. évre szóló Ügyvédi határidő
kapható a Hegedüs Hirlapirodában.
lei.

Biri néni legújabb szakácskönyve
a Hegedüs Hirlapirodában. Ara

TŐZSDE

Karácsony, december 7. (Zárlat.) Devizák:
32, London 1054, Newyork 213, Milano
Zürich 4110, Wien 29, Prága 630. Valuták:
440, fr. frank 870, svájci 41, lira 685, di-
o, dollár 213, osztrák 31, magyar 30,5,
635.

Zürich, december 7. (Zárlat.) Berlin
Amsterdam 20825, Newyork 518 egyne
London 2516, Páris 1967, Prága 1537, Bu-
7270, Belgrád 91575, Bukarest 240, Var-
Beas 7310.

Budapest, december 7. A g. onatörzsde
Buza 397 és fél, egyéb 395, rozs 267
takarmányárpa 240, sóárpa 310, köles
ab 260, tengeri 195, repce 600, korpá 172

külöföldi vasuti jegyeket mindenkinek
uan a napi kurzuson árusítja a Nemzet-
Hálókocsitársaság nagyváradí fiókja.
Hirlapiroda).

Telefon: 62

ngoi festő vászon.
i festék tubusban.
tiszeretk. vízfesték
mb és tubusokban.
setek mindenféle
egységben kapható

SONNENFELD
papíráruházában
Piata Reg. Maria
(Bemer-ter)

ARZÓDY-nál, Sas palotában megkezdődött a karácsonyi cukorka-vásár

KEPES ELEK
orvosi kötszerszalag, Sas-passája 20.
Saját készítmény
SÉRVKÖTŐK, HÁSKÖTŐK
gumminaringsok, speciális
kötszerek, női és férfi övszerek.

Cantemir (Beöthy O.J.-u. ele-
ben 4 szobás modern magánház
650.000 leierért eladó. Elsőrendű tényleg
szerzőlemez 600.000 leierrel társat
keresünk. Mikussay és Kom-
jathy ingatlanorgani ügynők Royal-kávéház

ESŐERNYŐ

legelősebb a készítőnél
Rosenberg
Testvérek

lorga (Zöldfa-ut) 8. • Behuzás, javítás gyorsan készül.

Részvényelőírási felhívás

A Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Rész-
vénytársaság 1924. év március 7-iki rendes köz-
gyűlésén hozott határozata és a Comisiunea Spe-
ciala 45252—1925. számú engedélye alapján 5.600.000
leier alapitójáért 11.000 darab új 400 lei névértékű
részvény kibocsátásával

Lei 10.000.000, azaz tízmillió leire emeli fel és
az így kibocsátásra kerülő részvényeket a társaság
rég részvényeseinek a következő módokozatok mel-
lett ajánlja fel:

1. A részvényesek az új részvényekre elővé-
teli joggal bírnak olyképpen, hogy minden négy-
négy régi részvény alapján három-három új rész-
venyt vehetnek át. Törődék részvények nem adat-
nak ki.

2. Az elővételi jog alapján átvehető minden új
részvényért 400 lei lesa folyó évi július hó 1-től
számított évi 14 százaléka kamataival együtt egy
összegeben az elővételi jog gyakorlása alkalmával
befizetendő.

3. Az új részvények az 1925. üzletiévre meg-
állapítandó osztalék felérésében részesednek és az
1925. évi 16-os számú szelvényvel kezdődő szel-
vényekkel lesznek ellátva, egyébként a régi rész-
vényekkel mindenben egyenlők lesznek. A befizet-
és ellenében a végleges részvények azonnal ki-
fognak adni.

Felhívotnak ennél fogva mindazon részvényesek,
kik az új részvényekre elővételi jogukat gyakorolni
akarják, hogy részvényeiket 1925. december 30-ig
bezárolják, számgépek kíséretében, intézetünk pénz-
táránál delelőtt 9-től 1 óráig és délután 4-től 6
óráig lebélyegzés végett mutassák be és az át-
veendő új részvényekre a befizetést teljesítsék.

Aki az elővételi jogot a kitűzött határidőben
nem gyakorolja, avagy a befizetést nem teljesíti,
annak elővételi joga megszűnik. Az ekként vissza-
maradt új részvényeket az igazgatóság szabadkéz-
ből — de a kibocsátási ár felett — fogja értéke-
síteni.

Oradea, 1925. december 2.
A Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Rt.
Igazgatósa.

Ridikülők
gyártását megkezdettük és árokat eredeti
gyári árban
árusítjuk.
Nagyvárad Bőrdőndáru
és táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsavay-u) 18

Hőcipő, sárcipő
szak-zerű javítását vállalja
Gummitjavító
Pieta Unirii Str. Saguna (Kapucinus u.
sarok). — Ugyanott nickelés, csiszolás
korcsoya nickelés és élezés.

Üzletátalakítás miatt
a raktáron levő összes üveg é
porcellánárak és képherez
lécek meyen leszállított árba
a usítottak.
Blau Dezső
Strada Alexandri (Teleki-utca) 35.

ELADO: Kétszobás új magánház 200.000; báro-
szobás és ötszobás magánház szép u-
var és kerttel; nyílclakásos modern bérház 1.000.00-
villamos és vasut mellett nagy terület 450.000; 48.000-
jövendelő ház 500.000; mindenütt átadó lakások:
Reg. Ferdinand (Rákóczi)-utchoz közel négy lakásos sz-
ház, átadó háromszobás fürdőszobás lakással 580.00-
Csapó, Strada Sztaroveszky 7.

A. Reissmann
gépgyár r.-t. Saalfeld-Saale.

Gépberendezések: Égetett anyag- (Steingut),
porcellán-, agyagáru-, fayence-, majolika-
gyárak, üvegkutaták, tűzálló anyag és agyag-
edény készítő részére, valamint földfesték-
művek, ásványalmok, kaolin földszapalók,
vegyszeti művek részére, szintugy zománc
és máz, ut- és vasutépítészeti törőtkavics
előállítására, végül öntödei formabomok ké-
szítésére, minden hasonló üzem részére.

Vezérképviselőt:
Dr. Schultze & Co.
Sibiu — Nagyszeben Jeller-utca 3. 52.

Szörme ajdonságok
Lechner szűcsnél.
Str. Episc. Clorogariu

BOUQUET
D'ORIGAN
CH. DUPRÉ
EAU DE COLOGNE
SAPUN
PUDRA
CREMA
FERITI-VA DE IMITATIUNI

**Apronhirdetés egy
szó ára 4 Lcl. vas-
tag betűvel 3 Lcl.
legkisebb hirdetés
10 szög 40 Lcl.**

Levelezés

Hölgyek, kik még nem ös-
merik, saját anyagi érde-
kükben ismerjék meg **Bé-
mer-teren Kertész Re-
klam** áruházát, mert divat
szövetek, selymek, vá-
zon, damaszt, asztal és
ágynevelő cikkek a legol-
csóbb bevásárlási forrása.

Alkalmazás

Tanuló leányokat felvesz
a **Peliken-Mill** borítékgyár
Strada Regele Ferdinand 20

Házmasternek ajánlkozom
Cimet a Hegedűs Hirlap-
irodába kérek. 5600H

Tiszvisező felvétetik Mos-
kovits Ipartelepnekél. 5607

Fogtechnikus, ki perlekt
kautschut és arany munká-
ban kerestetik. Csakis el-
sősorú munkaező jelent-
keznek. D'Moudjalled, Arad,
Regele Ferdinand 14 2476

Kereskedelmi iroda rő-
szere, helyiség kiadó Fer-
dinánd király-ut 19 5609

Iroda kisasszony keresteti-
tik. Ajánlatokat fizetési igé-
nyek megjelölésével „Szor-
galmas 68” jelige alatt a
Hegedűs Hirlapiroda to-
vábbít Gyorsírók előny-
ben. 5615

Segéd és elárutító rö-
vidáru szakmából felvéte-
tük Főlecsnél, Str. Vla-
huta 2. 5617

Feltétlenül megbízható fia-
tal bejárót keresek. —
Lengyelne, Strada Vlahuta
(Szt. János-utca) 31. Je-
lentkezés délután 4 és 5
között. 5612

Hetesi, ki lakást kaphat,
keres „Sunfeld” nyomda,
Béke-utca 7., volt püspök-
ségi major. 5616

LAKÁS

Előkelő izr. családnál ma-
gános urinő külön bejáratu
butorozott szobát keres
esetleg teljes ellátással.
Weisz Gizi, Matei Basarab
(Nyomda)-u. 4 5605

Butorozott szoba azon-
nalra kiadó Str. Titu Maio-
rescu (Meház-utca), 8 ud-
varban jobbra. 5602

Adás-Vételei

Használt női fekete kabát,
egy szakett öltöny, cipők,
ruhák olcsón eladó. Cím:
Cuza Voda (Szacsavay-utca)
19. sz. 5613M

Tűzmentes iratszekerény
keresünk azonnalra. Lú-
kács & Co. Str. Alexan-
dri 2. 5613M

Berlini házakat magas áron
megvételre keresek. Aján-
latokat „Mercur” jeligére a
Hegedűs Hirlapirodába ké-
rek. 5616

Eladó központban több
magán ház 1.150.000,
1.500.000, 1.200.000. Fő-
uton három ház 1.500.000,
3.700.000 és 520.000. Kettő
szép ház üzletekkel 4 és
8.000.000 leu. Három ud-
varos 10 üzlettel, 20 lakó-
val 50.000 dollár. Toma
Józsefnél, Str. Tache
Ionescu (Körös-utca) 21.
5544

Háziszőtt szőnyegek na-
gyon olcsón kaphatók —
Weinbergernél, Strada
Cuza Voda (Szacsavay-u.)
2. 5572

Zongora legkiválóbb an-
gol gátrmány eladó. Str.
Moldova (Kálvária-utca) 20
emelet balra. 5528

Harmoniumot keresek
megvételre helyben vagy
vidéken. Dr Gyenge János,
Str. Simeon Stefan
(Bethlen-u.) 11. 5580

Eladó 350 különböző ház
kedvező fizetéssel, lakások,
üzletek, szőlők, földek. —
Weisz Gizi, Matei Basarab
(Nyomda)-utca 4. 5606

Eladó Episc. Ciorogariu
(Uri-utca közepén) bekö-
tözhető 5 szobás fürdő és
melléképítmény parkettás
ház 850 ezer lei. Weisz
Gizi, Matei Basarab (volt
Nyomda)-u. 4. 5603

Bőrkabát 14 éves fiúnak
vaio, tért ruha darabok és
cipők eladók. Str. Cuza
Voda (Szacsavay-utca) 43.

Fedett kiborító kocsit ke-
resünk megvételre. Mosko-
vits Ipartelepek. 5608

Eladó 200 hektó saját-
termésű ó-delavárbor, rész-
letekben is. Szodoray Tam-
ás Parcul Alba-Iulia Bu-
nyitay-liget 14. 5578

Bizományba elfogadok:
fehérneműt, — porcellánt,
üvegterméket, ezüstöt, ara-
nyat, bármit. Weisz Gizi,
Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4. 5604

Gépfűrészt vállalkok és
és rendes varrógépeket ol-
csón tanítok. Kész fillé-
állandóan kapható Cím:
Str. Plevnei (Timár-utca) 8

Különböző

Harisnyát fejle-
kötők szépen. A. Treb. Lauria
utca 2., sarok.

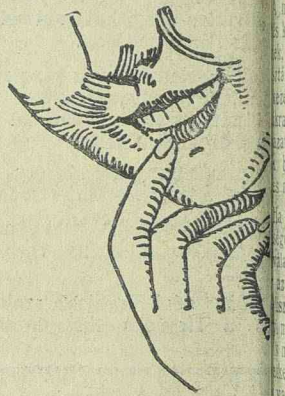
Ugyes varrónő
munkát keres,
ajánlkozik. Cím:
Jolán, Str. Dimi-
mir (Beothy O.)

100.000 Lelei t-
míven jövedelm-
lathoz. Cím a kiad-

Ugyes urinő jó-
üzletbe társul-
„Uzlet” jeligére
kér.

Bizományba
márkás porcellán-
neműket, — su-
ebédőszervezők
műket, disztárgy-
munkákat, köny-
mekjártékokat st-
csenyi vására
iroda, főposta meg-
lelőn 203. Meg-
dekre is meo-
v-

Az Ön fogai még egészségesek,
ha azonban nem ápolja helyesen száját és fogait,
hamarosan mutatkozni fognak különböző
betegségek jelei, melyek kínos órákat fognak Önnek
okozni. Előzze ezt meg! Egy pohár meleg víz,
nehány csepp ODOL-lal! Egyébre nincs szüksége.
Ezzel alaposan kiöblíti a száját és jól megkeféli
vele fogait (legcélszerűbb minden étkezés után)
ez a legjobb módszer a száj és fogápolásra és emellett a legolcsó
is, mert az „ODOL” a használatban olcsóbb mint minden fogkrém
fogpor. Az „ODOL” kulturfogalom! ODOL az egész vil

50.000 lejjel keresek föld-
birtokos társat sertéshizla-
láshoz május 15-ig. 10.000
lei garantált haszon mel-
lett. Dr Váradi ú gyvéd,
Parcul Traia 12. 5579

Művészi festményekel

estélyi ruhákra, zseb-
kendőkre, sálakra a
legújabb párisi divat
szerint, eredeti terve-
zéssel készit, továbbá
kézmunkák tervezését
festését és rajzolását
vállalja

Pásztor Agnes
iparművész

Strada Millerand (volt
Arany János-u.) 2. I.

Pénzkölcsön betáblázásra
bár milyen kevés összegtel
kezdve, mindenkor azonnal
kapható Irodában Str. Epis-
copul Pavel (Pável-utca) 5
5611

Plissé és gouvré munkák
nagyon olcsón készülnek
Strada Alexandri (Teleki-
utca) 22. kapuval szemben.
5551

Veszünk butorokat. szőnyeget

teljes lak- és iroda beren-
dezéseket, Wertheim kasz-
sát, zongorát, csillárokat,
porcellánokat, régiségeket
stb. — Meghívásra házhöz
megyünk.

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és régiség-
kereskedők, Strada Gene-
ral Mosoiu, (volt Mezey
Mihály-utca) 10 szám.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-
szerű javítása a legkom-
plikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9
Jutányos árak. Preciz munka

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Remélem

tudja már, hogy a
„Palace”-ban
vizumoztat
DEUTSCH

a futár

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

Utleveleket elintéz

300.000 lei kölcsön folyó-
sítottatik. Cím: Zinner ügy-
véd, Oradea, Stern párt-
tában. 5615

Francia

saarvidéki szénből készült

gőzkokszt

9000 kaloria hőegységgel

ismét kapható.

ECONOMIA

kereskedelmi és ipari r-t.
Oradea, Piața Mihai Vi-
teazul (Nagypiac) 1. sz.

Telefonszám 8-5*, 6-44.

HOCIPÓ és

KALOCSNI

talpalását, javítását
tökéletesen készíti:

Rosenfeld

Alexandri Teleky-utca 25.

Óra, ék

javítás

teljesség m-
készíték. Órák,
raktáron. Ocsk-
veszek

BRENN

Strada Vla-
(Szt. János-ut-
ca) 3. sz.

Egész

teji madárj-
hálószt

140 centi szé-
lsőnyeg, dup-
terítő és ilat-
karó sürgő-
elad-

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.

Xenopol (La-
utca) 3. sz.